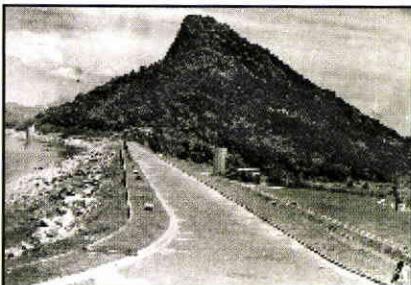
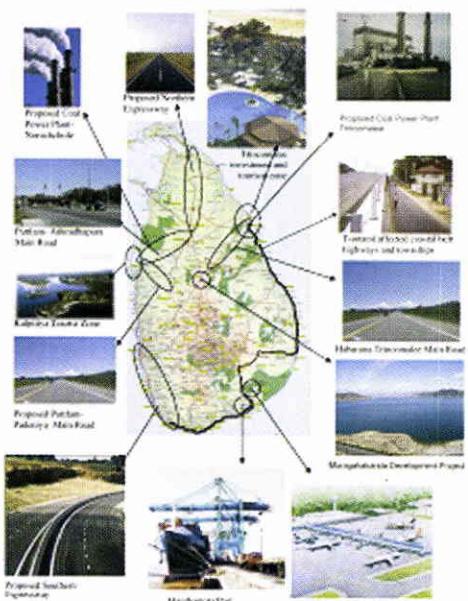

6 වැනි පරිවිෂේෂය

MAHINDRA RANDORA NEW INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT INITIATIVE

රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු

6.1 සමස්ත තිරික්ෂණ

රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියෙහි අවධානය 2006 දී අබෞඩව යොමු වූයේ සූනාම් ව්‍යසනයෙන් සිදු වූ හානිය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය නොකළවා ක්‍රියාත්මක කරමින් දිලිඛුකම් හා ප්‍රාදේශීය ආර්ථික විපෙළනාවයන් අඩුකිරීමට යොමු වූ දිලිඛු ජනතාවට හිකාකර රජයේ ආර්ථික සංවර්ධන උපායමාර්ගය ඉදිරියට ගෙනයමින් රාජ්‍ය මූල්‍ය එකාග්‍රතාවය ගන්නීමේ කිරීම කෙරෙහිය. "මතින්ද වින්නන" ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයෙහි සහ සමස්ත සාර්ථක ආර්ථික උපායමාර්ගය සමඟ සම්ගාමීව ඉදිරි වර්ෂ තුන ආවරණය කරමින් මැදිකාලීන සාර්ථක ආර්ථික රාමුව මගින් ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද දර්ශනය තුළ, රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රමෝපාය සකස් කරන ලදී. 2003 රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම්) පනතේ සඳහන් ඉලක්ක ප්‍රගා කරගැනීම කෙරෙහි මෙම ක්‍රමෝපාය යොමුකර ඇත.

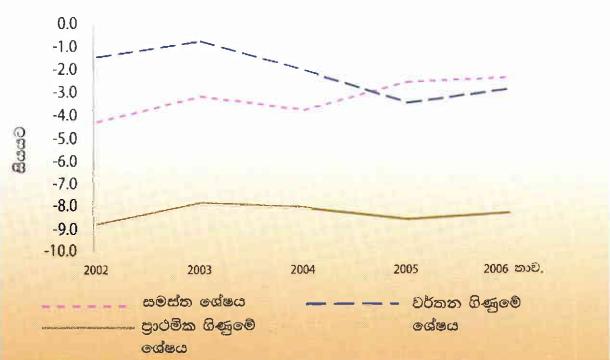
රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුවෙහි ප්‍රධාන ලක්ෂණයන් වූයේ, රජයේ ආදායම වැඩිකිරීම, වර්තන වියදුම් තාර්කිකරණය කිරීම, රජයේ ආයෝජන වැඩිකිරීම, ග්‍රාමීය ආර්ථිකය නගාසීවීම සහ උපායමාර්ගික රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්හි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය ගක්තිමත් කිරීම යනාදියයේ.

2006 වර්ෂයේ දී රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්කයන් ප්‍රාගාකර ගැනීම අහියෝගාන්මක කාර්යයක් විය. රාජ්‍ය න්‍යාර බනිජ තෙල් මිල ගණන් ඉහළ මට්ටමක පැවතීම, ඉහළ උද්ධිම්‍යය, ඉහළ දේශීය පොලී අනුපාතික සහ ආරක්ෂක භා ප්‍රාන්තික්‍රියාපන කටයුතු සඳහා වැඩි වියදුම් ප්‍රමාණයක් දැඩිමට සිදුවීම යනාදිය රජය මූහුණ දුන් ප්‍රධාන අහියෝග විය. සමස්ත රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගණනාවක් හඳුන්වා දෙන ලදී. බඳු භා තීරුබදු ක්‍රම තාර්කිකරණය කිරීම, බඳු පරිපාලනය ගක්තිමත් කිරීම, පාලින මිල ගණන් සංගේධිනය කිරීම, 2006 ජුලි මාසයේ සිට බනිජ තෙල් සඳහා වන පිරිවැය මිල ගණන්වලට සම්පූර්ණයෙන් ගැලීමට ඉඩ ලබාදීම සහ විදේශ සම්පත් උපයෝග්‍යය ප්‍රවර්ධනය කිරීම යනාදිය මෙම ක්‍රියාමාර්ග වලට ඇතුළත් විය.

මෙවැනි දැඩි අහියෝගයන්ට මූහුණ දෙනු ලැබුවද, 2006 දී රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වයෙහි සම්තාක්ෂුරට වර්ධනයක් පෙන්වුම් කළේය. රජයේ ආදායම වැඩිවීමේ ප්‍රචණනාවය අඛණ්ඩව පවත්වා ගනිමින් මුළු ආදායම දළ දේශීය තීජ්පාතිතයෙහි (ද.දේ.ති.යෙහි) ප්‍රතිගතයක් ලෙස 2005 දී සියයට 16.1 සිට 2006 දී සියයට 17.0 දක්වා වැඩි විය. මෙම තත්ත්වය විශේෂයෙන්ම බඳු ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධ ක්‍රියාමාර්ග, බඳු පරිපාලනය සහ අදාළ තීතිරිනි තීයිම්ත කාලයට තීතිගත කිරීම යනාදිය ඇතුළත්ව රජය විසින් දරන ලද දැඩි ප්‍රයත්තයන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීමෙහි ප්‍රතිචාරයක් විය. 2006 වර්ෂයේ රජයේ මුළු ආදායම අඛණ්ඩිත ඉලක්කයට වඩා සුළු වශයෙන් අඩු විය. රජයේ ආයෝජන, අයවුළුගත ඉලක්කය වූ ද.දේ.ති.යෙහි සියයට 8.3 ව සාපේෂ්ඨව පසුගිය වර්ෂයේ මෙන් සියයට 6.3 ක මට්ටමේ පැවතුනි. යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ සුනාම් හා සම්බන්ධ ප්‍රතිසංස්කරණ රාජ්‍ය ආයෝජන සිදුකරන ලද ප්‍රධාන අංශයන් විය. වැළැඳූ හා වෙනත්,

6.1 රුප සටහන

ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය දර්ශක (දේශීය යෙහි ප්‍රතිගතයක් ලෙස)

6.1 සංඛ්‍යා සටහන

රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සම්පිළ්‍ය සියලු

	2005		2006		2007
	අනුමත අයුරුම්පිළින්දු	කාවකාලීන අනුමත අයුරුම්පිළින්දු	අනුමත අයුරුම්පිළින්දු	කාවකාලීන අනුමත අයුරුම්පිළින්දු	
රුපියල් දෙ ලකු					
මුළු ආදායම	379,746	484,376	477,334	599,817	
බඳ ආදායම	336,829	435,292	428,378	540,929	
බඳ නොවන ආදායම	42,917	49,084	48,956	58,888	
වියදුම් සහ ආපසු ගෙවීම ප්‍රමාණයක්					
පස නෙයීම්	584,783	731,641	713,147	898,000	
වර්තන	443,550	509,856	547,460	596,165	
ප්‍රාප්තින සහ ඇද්ධි නෙයීම්	141,434	221,785	165,686	301,836	
එසින් රාජ්‍ය ආයෝජන	148,582	225,295	177,443	303,567	
වර්තන ගිණුම් අතිරිකතය (+)/නියය (-)	-63,604	-25,480	-70,126	3,652	
ප්‍රාප්තින ගිණුම් අතිරිකතය(+)/නියය (-)	-84,878	-96,006	-85,035	-129,061	
සම්ඟන අයවැය අතිරිකතය (+)/නියය (-)	-205,037	-247,267	-235,813	-298,183	
ඇලනය					
මුළු ආදායම	205,037	247,267	235,813	298,183	
විදේශීය මූල්‍යනය	80,413	124,223	72,007	141,971	
විදේශීය ණය	47,773	81,983	41,939	117,896	
විදේශීය ප්‍රාන්තයන්	32,640	42,240	30,068	24,075	
දේශීය මූල්‍යනය	123,603	123,043	163,805	156,212	
වෙළඳපොල ණය ගැනීම්	119,303	123,043	163,805	156,212	
බැංකු නොවන	93,108	123,043	83,797	139,512	
බැංකු	26,195	-	80,007	16,700	
මූල්‍ය අධිකාරිය	-33,721	-	38,579	-	
වාණිජ බැංකු	59,916	-	41,428	-	
අනෙකුත් ණය ගැනීම්	4,300	-	-	-	
පෙරාදැලිකරණ ලැබීම්	1,020	-	-	-	
ද.දේ.ති. යෙහි ප්‍රතිගතයක් ලෙස					
මුළු ආදායම	16.1	17.8	17.0	18.5	
බඳ ආදායම	14.2	16.0	15.3	16.7	
බඳ නොවන ආදායම	1.8	1.8	1.7	1.8	
වියදුම් සහ ආපසු ගෙවීම ප්‍රමාණය					
පස නෙයීම්	24.7	26.9	25.4	27.7	
වර්තන	18.7	18.7	19.5	18.4	
ප්‍රාප්තින සහ ඇද්ධි නෙයීම්	6.0	8.2	5.9	9.3	
එසින් රාජ්‍ය ආයෝජන	6.3	8.3	6.3	9.4	
වර්තන ගිණුම් අතිරිකතය (+)/නියය (-)	-2.7	-0.9	-2.5	0.1	
ප්‍රාප්තින ගිණුම් අතිරිකතය(+)/නියය (-)	-3.6	-3.5	-3.0	-4.0	
සම්ඟන අයවැය අතිරිකතය (+)/නියය (-)	-8.7	-9.1	-8.4	-9.2	
ඇලනය					
මුළු ආදායම	8.7	9.1	8.4	9.2	
විදේශීය ණය	3.4	4.6	2.6	4.4	
විදේශීය ප්‍රාන්තයන්	2.0	3.0	1.5	3.6	
දේශීය මූල්‍යනය	1.4	1.6	1.1	0.7	
දේශීය මූල්‍යනය	5.2	4.5	5.8	4.8	
වෙළඳපොල ණය ගැනීම්	5.0	4.5	5.8	4.8	
බැංකු නොවන	3.9	4.5	3.0	4.3	
බැංකු	1.1	-	2.9	0.5	
මූල්‍ය අධිකාරිය	-1.4	-	1.4	-	
වාණිජ බැංකු	2.5	-	1.5	-	
අනෙකුත් ණය ගැනීම්	0.2	-	-	-	
පෙරාදැලිකරණ ලැබීම්	-	-	-	-	

මූලය : මූදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යත්වය

විශාල වැඩුම්, ඉන්ධන සහනයාරය, ජාතික ආරක්ෂාව සහ මානුශීය සහන සඳහා කරන ලද වියදම් අයවැයගත මට්ටමට වඩා වැඩිවීම හේතුවෙන් වර්තන වියදම් අපේක්ෂිත ඉලක්කවලට වඩා ඉහළ ගියේය. ප්‍රාග්ධන වියදමෙහි මූලික ඉලක්කයන්ට වඩා සිදුවූ අඩුවීම, වර්තන වියදමෙහි සිදුවූ ඉහළයාමට වඩා වැඩිවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සමස්ත අයවැය හිතය මූලික ඇස්තමේන්තුගත ඉලක්කය වූ ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 9.1 සිට සියයට 8.4 දක්වා අඩු විය. සමස්ත අයවැය හිතය අඩු ව්වද, රජයේ ආයෝජන අරෙකුණීන මට්ටමට වඩා අඩුවීම හා වර්තන වියදම් විශාල ලෙස ඉහළයාම යන කරුණු රට්ටේ දිගුකාලීන ආර්ථික වර්තන අරමුණු කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපානු ඇත. වර්තන වියදම් ඉහළයාම සහ රජයේ ආදායම සුළු වශයෙන් අඩුවීම තුළින් ඇති වූ අමතර ජය ලබාගැනීමේ අවශ්‍යතාවය දේශීය වශයෙන් වැඩි නෙය ප්‍රමාණයක් ලබාගැනීම තුළින් මූල්‍යනය කරන ලදී.

යේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රජයේ නොපියවු මූල්‍ය මුදල මාග්‍රය 2005 වර්ෂය අවසානයේදී සියලුම 93.9 සිට 2006 වර්ෂය අවසානයේදී සියලුම 93.0 දක්වා තබයුරුත් ඇතුළු විය. නාමික දැදේ.නි. ය සාමේක්ෂ වශයෙන් ඉහළ අගයකින් වර්ධනය වීම මේ හේතු විය. දැදේ.නි යෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඉහළ මට්ටමක පහතින නොපියවු රජයේ මාග්‍රය තුළින් රාජ්‍ය මූල්‍ය තීරසාර භාවය ලැగා කර ගැනීමේ සඳහා මැදිකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුවෙහි සඳහන් ඉලක්ක ලැගාකරගැනීම කෙරෙහි දැඩිව යොමුවේමේ ඇති අවශ්‍යතාවය පෙන්නුම් කරයි.

රුපය වේසින් සිය දිගුකාලීන ප්‍රතිපත්ති උපායම්පරුග
ඇවංග "දස අවුරුදු දැක්ම සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති
රාමුව" (දස අවුරුදු දැක්ම) තුළින් මධ්‍යකාලීන සාර්ථක
ආර්ථික රාමුවෙන් ඔබට දිවෙන ප්‍රතිපත්ති දිගාවන්
ලිඳුක්වනු ලැබේ ඇති. දස අවුරුදු දැක්මෙහි සමස්ත
දුරුණය වනුයේ, ව්‍යාපෘති රාජියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
මගින් දිලිඹුව අඩුකොට ප්‍රාදේශීය වශයෙන් සම්බන්ධ
ආර්ථික වර්ධනයක් ලාභකර ගැනීමයි. කෙසේ වෙතත්,
රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ, විශේෂයෙන්ම බදු ක්‍රමය,
රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්, විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය හා කිවිල්
සේවාව යනාදිය තුළ පවතින විවිධ දුර්වලතාවයන්
නිසි කළට නිවැරදි කිරීම මගින් මෙම ප්‍රයත්තයන්ට
සහයෝගය දැක්විය යුතු වනු ඇති.

6.2 රාජ්‍ය මූලන ප්‍රතිපත්ති දිගාව හා ක්‍රියාමාර්ග

2006 වර්ෂයේදී සමස්ත රාජ්‍ය මූල්‍ය උපායමාරුගයෙහි අවධානය රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාවය ශක්තිමත් කිරීම, සුනාමියෙන් විපතට පත් ප්‍රදේශ යථා තත්ත්වයට පත්ත්කිරීමේ ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙනයාම, දිලිංගුකම සහ ප්‍රාදේශීය ආදායම් විෂමතාවයන් අවශ්‍යකිරීම, දිලිංගු ජනතාවට හා ආර්ථික වර්ධනයට හිතකර උපායමාරුග ප්‍රවර්ධනය කිරීම, ග්‍රැම්ස ආර්ථිකය නාගාස්ක්‍රීම්, රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩිකිරීම සහ උපායමාරුගික

රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් ගක්තිමතක් කිරීම යනාදී කරුණු කෙරහි යොමු විය. රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය තවදුරටත් ගක්තිමතක් කිරීමේ අරමුණින් රජයේ ආදායම් වැඩිකිරීම හා වර්තන වියදම් තාරකීකරණය කිරීම අරමුණු කරගත් ක්‍රියාමාර්ග ගණනාවක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. සුනාම් ව්‍යසනයෙන් වූ හානිය යථා තත්ත්වයට පත්කිරීමේ ක්‍රියාවලිය, තිබාස හා ජ්‍යෙෂ්ඨවන පරිසරය යිල ඉදිකිරීම හා අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම කෙරහි යොමුවිය. ප්‍රාදේශීය හා ග්‍රාමීය ව්‍යාපෘති හා වැඩසටහන් ගණනාවක් හඳුන්වාදීම හා එවා නොකඩවා ක්‍රියාත්මක කිරීම හරහා ග්‍රාමීය ආර්ථිකය තාගාසිට්වීම අරමුණු කරගත් දිලිඹ ජනතාවට හා ආර්ථික වර්ධනයට හිතකර ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. රාජ්‍ය ආයෝජන පිළිබඳව සලකා බලන විට, දැනට අදින විදේශ සම්පන් උපයෝගනය වැඩිකිරීම හරහා ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම කෙශනම්කිරීම කෙරහි අවධානය යොමුවිය. උපායමාර්ගික රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්හි මූල්‍යමය ක්‍රියාකාරීත්වය වර්ධනය කිරීම සඳහා උපායමාර්ගික රාජ්‍ය ව්‍යවසාය කළමනාකරණ ඒපනසිය (SEMA) සිය කටයුතු අඛණ්ඩව ඉදිරියට ගෙනයන ලදී.

රජයේ ආදායමෙහි වැඩිවන ප්‍රවණතාවය ස්ථාවරව පවත්වාගෙන යාම, රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාවය ගක්තිමත් කිරීමේ ප්‍රධාන අංශයක් වන බැවින්, 2006 වර්ෂයේදී ඒ සඳහා වැඩි ප්‍රමුඛතාවයක් ලබාදෙන ලදී. මෙයට සම්මාමිව, බඳු පදනම පුළුල් කිරීම සඳහා බඳු අනුපාත සංශෝධනය කිරීම, බඳු පරිපාලනය නැව්‍යකරණය කිරීම සහ බඳු මූගහැරීම සහ බඳු ගෙවීම නොසලකා හැරීම අවුකිරීමට තීති හා තියාමන රාමුව ගක්තිමත් කිරීම වැනි ක්‍රියාමාර්ග ගණනාවක් හඳුන්වාදෙන ලදී. එකතු කළ අගය මත බඳු ක්‍රමය ගක්තිමත් කිරීම, සාමූහික බඳු හා ආනයන බඳු තාරකිකරණය කිරීම, මුද්දර ගාස්තු නැවත හඳුන්වාදීම, වරාය හා ග්‍රුන්තොටුපුල සංවර්ධන බද්ද සහ ඔවුව ඇල්ලීම සහ සූඩ් බඳු වැඩිකිරීම, සමාජයේ වගකීම ගාස්තු සංශෝධනය කිරීම, අත්‍යවශ්‍ය නොවන ආනයන හා ග්‍රුව සහ තේ හා රබර් අපනයන මත සේස් බද්දක් පැනවීම සහ සිගරට සඳහා තීජ්පාදන බද්ද ඉහළ දැමීම යනාදිය මෙම ප්‍රධාන ක්‍රියාමාර්ග වලට අයන් විය. මානව සම්පත් සංවර්ධනය කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමුකරමින් බඳු පරිපාලනය නැව්‍යකරණය කිරීමේ ප්‍රයත්නයන් නොකඩවා සිදුකරන ලදී. බඳු අනුකූලතාවය වර්ධනය කිරීම සඳහා බඳු ගෙවන්නන්ට හිතකර සංස්කෘතියක් ඇති කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී. බඳු සම්බන්ධයෙන් වන අවුකිරීම්වත්හාවයන් අවුකිරීම සඳහා, ඒ හා සම්බන්ධ තීති නිසිකළට සම්මත කිරීම සහතික කිරීමට ද රජය අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී.

එකතු කළ අය මත බදු ක්‍රමය කවුරුවන් ගන්නිමත් කිරීම සඳහා වෙනස්කම් ගණනාවක් හඳුන්වාදෙන ලදී. එකතු කළ අය මත බදු ප්‍රතිඵලන ක්‍රමය වැඩිදියුණු කිරීම, ප්‍රතිඵලන ගෙවීම් පහසුකිරීම සහ ප්‍රතිඵලන ගෙවීමේ ප්‍රමාව මගහාරීම සඳහා දි උංකා මහ බැංකවේ විශේෂ

ඩිජුමක් ආරමහ කිරීම, මූලය අංගය සඳහා වන බදු අනුපාතය සියයට 15 සිට සියයට 20 දක්වා වැඩිකිරීම, රේගුවේ දී එකතුකළ අගය මත බදු ගණනය කිරීමේ දී අදාළ වන ආන්තිකය (Mark up) 2006 ජනවාරි මාසයේ දී සියයට 5 සිට සියයට 7 දක්වා ද තැවත 2006 නොවැමිලිර මාසයේ දී සියයට 10 දක්වා ද වැඩි කිරීම, දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදනය කරන ලබන මාශයේ ගුණයෙන් පුත් තීම වර්ග සඳහා බදු අනුපාතය අඩුකිරීම සහ දේශීය නිෂ්පාදනය දිරීමත් කිරීම සඳහා තෝරාගත් අධිකමයන් එකතුකළ අගය මත බද්දෙන් නිදහස් කිරීම යනාදිය මේ යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද ප්‍රධාන ක්‍රියාමාරුග වය. එකතු කළ අගය මත බදු ප්‍රතිඵ්‍යා ලබාගැනීමේ දී සිදුවා හැකි ව්‍යුතික ක්‍රියා වැළැකවීම සඳහා ප්‍රතිඵ්‍යා ගෙවීමට යම් නිශ්චිත කාලයීමාවක් තුළ බැංකු ඇපකරයක් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍යතාවයක් බවට පත්කරන ලදී. මේ අතර, සියයට 20 එකතුකළ අගය මත බදු අනුපාතයට යටත්වන අධිකමයන් සඳහා අදාළ බදු ප්‍රතිඵ්‍යා සීමාව සියයට 15 කට සීමාකරන ලදී.

සාමුහික ආදායම් බදු තාරකිකරණය කිරීම සඳහා හඳුන්වාදුන් ප්‍රධාන ක්‍රියාමාරුග වන්නේ, සමුපකාර සම්භිත හා සුළු හා මධ්‍ය පරිමා කරමාන්ත මත වූ බදු අනුපාතය අඩුකිරීම, බදු ආදායම රුපියල් දෙ ලක්ෂ 5 දක්මෙන සමාගමි සඳහා වන බදු අනුපාතය ඉහළ දැමීම, සුදු ව්‍යාපාර හා ස්වයංක්‍රීය ලොතරයිවලින් ලබන ආදායම හා ලාභ සඳහා සියයට 40 ක බදු අනුපාතයක් නියම කිරීම සහ ප්‍රාග්ධන වෙළඳපාල සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අප්‍රතින් කොටස් වෙළඳපාලෙහි ලියාපදිංචි වන සමාගමි සඳහා සියයට 33 1/3 ක බදු අනුපාතයක් අයකිරීම යනාදියයි. මේ අතර, පුද්ගල ආදායම් බදු සම්බන්ධයෙන් සියයට 30 ක බදු අනුපාතයක් අදාළ වන පරිදි රුපියල් 500,000 ක නව බදු කාණ්ඩයක් හඳුන්වාදෙනු ලැබූ අතර, උපරිම පුද්ගල ආදායම් බදු අනුපාතය සියයට 35 ක් දක්වා වැඩි කෙරිණි. අපනායන කාමිකාර්මික නිෂ්පාදන කරමාන්තය දිරීමත් කිරීම සඳහා එම කරමාන්තයේ ලාභය මත අය කරන ලදී සියයට 15 ක ආදායම් බද්ද ඉවත් කරන ලදී එළවුල හා පළතුරු සකස් කිරීම වර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රාප්තික කාමිකාර්මික නිෂ්පාදනයන්ගෙන් ලබන ලාභ, ආදායම බද්දෙන් නිධනස් කරන ලදී. වේගයෙන් වර්ධනය වන ජාත්‍යන්තර වෘත්තීමය සේවා සපයන්නන් උනන්දු කරවීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ දී හෝ ඉන් පිටත විදේශීය මුදලින් ගෙවීම ලබන වෘත්තීමය සේවාවන් සපයන ශ්‍රී ලංකිකයන් ආදායම් බද්දෙන් නිධනස් කරන ලදී.

କ୍ରିୟାମାର୍ଗ ଗେଣନ୍ତାବଳୀ ହଲ୍ଦୁନ୍ତିଆମ ମଣିନ୍ ତିରବୈଦ୍ୟ କ୍ଷାରକିକରଣୀୟ କରନ ଲେଖି ଲେ ଅନୁଵ, ତେବେବେଳେ ଅଧିନିଯମଙ୍କରେ ତିରବୈଦ୍ୟ ଅନୁପାନିଯନ୍ ସଂଶେଷିତନାଯ କରନ ଲେ ଅତର, ଦେଖିଯ ନିତ୍ୟାଧନ ଉଚ୍ଚକିରିମେ ଅରମୁଣ୍ଡନ୍ ଜମନର ଅଧିନିଯମଙ୍କ ତିରଗ୍ରାହେତୁଲିନ୍ ତିଧନଟ କରନ ଲେ, ଆରପିକ ସଂପର୍କିତନାଯ ପିଲିବାର ତ୍ବାତିକ କବ୍ରିନ୍ଫିଲ୍ସ (NCED) ଯାତେବେ ଆତି ବୈଦ୍ୟ ପରିଷଦରେ (Tax Cluster) ତିରଦେଇଯନ୍ ମତ ତିରବୈଦ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟତାବଳୀ ଦେଇ ଦେଇଲାଏନ୍

දි. වරිනාකම අඩුවෙන් සඳහන් කිරීම වැළැක්වීමට සමහර හාණේ සඳහා විශේෂ තීරුබු හඳුන්වාදෙන ලදී. වර්ෂ අවසානය වන විට, ජ්‍යෙන වියදුම අඩුකිරීමේ අදහසින් තෝරාගත් අත්‍යවශ්‍ය ආභාර දුවන කිහිපයක තීරු බුදු නිශ්චිත කාලයිමාවක් සඳහා ඉවත්කිරීම හෝ අඩුකිරීම කරන ලදී. මෙම ප්‍රයත්නයන් සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා, ආතයනය කරන අයිතමයන්ගේ අගය තක්සේරු කිරීම සඳහා වැඩිදියුණු කරන ලද තක්සේරු කුම අනුගමනය කරන ලද අතර, ගේගු විමර්ශන යාන්ත්‍රණය වැඩිදියුණු කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා රෝගවද එහි කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මානව සම්පත් සංවර්ධන සැලැස්මක් හඳුන්වා දෙන ලදී.

2006 වර්ෂයේදී බදු පරිපාලනය නැවත්කරණය කිරීම් ක්‍රියාමාර්ග ගණනාවක් මගින් සිදුකරන ලදී. බදු කුමය විගණකය හා සූපරික්ෂණය කිරීම, ප්‍රතිඵත්ති විශ්ලේෂණය කිරීම, තාක්ෂණය භාවිතාකිරීම හා මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ජේත්ස්ය කළමනාකාරීන්ටය ගක්තිමත් කිරීම තුළින් බදු පරිපාලනය වැඩිදියුණු කිරීමට දේශීය ආදායම දෙපාර්තමේන්තුවේ සංවිධාන ව්‍යුහය ප්‍රතිව්‍යුහගත කරන ලදී. මිට අමතරව, බදු පරිපාලනය ගක්තිමත් කිරීම සඳහා, සම්පූර්ණ කරන ලද බදු වාර්තා දේශීය ආදායම දෙපාර්තමේන්තුවට එවීමට අදාළ වන කාලයීමාවන් සංඛෝධනය කිරීම, බදු වෙනත්නැගෙන් ලැබෙන අභියාචනා ලැබුණු බව දින 30 ක් තුළ දැන්වීමට කටයුතු කිරීම, නියමිත දිනට පෙර බදු ගෙවන්නන් සඳහා වට්ටමක් ලබාදීම හා ප්‍රමාදවී බදු ගෙවන්නන් සඳහා දුඩුයක් පැනවීම යන කියාමාර්ග ද හැඳුන්වා දෙන ලදී.

සංචාරක්‍රම සඳහා පෙනු ලබන තොරතුළු හෝ මූල්‍ය මූදලක් මගින් අරමුදල් සපයනු ලබන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන, 2006 වර්ෂයේ දී ද නොකළවා ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම වැඩසටහනෙන් අරමුණ වන්නේ දියුණු ක්‍රියාවලීන් යොදාගැනීම, මානව සම්පත්ති හැකියාවන් වැඩිදියුණු කිරීම හා තොරතුරු තාක්ෂණයේ වර්ධනයට පහසුකම් සැලැසීම යන කරුණු මගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු හා ආදායම පරිපාලනය ගක්නීම් කිරීම හා නැවිකරණය කිරීමයි. මෙම වැඩසටහන යටතේ දේශීය ආදායම දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා රේගුව, සුරාබදු දෙපාර්තමේන්තුව, හා ඊට්ඨාරයේ දෙපාර්තමේන්තු සහ මූදල් කොමිසම යන ආයතනවල සංවිධාන ව්‍යුහය යළි සකස් කිරීමට හා නැවිකරණය කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි. දේශීය හා විදේශීය පුහුණුව හරහා මානව සම්පත් සංචාරකාය කිරීම, බදු ගෙවන්නන් සඳහා පිනවාදී පරිසරයක් ගොඩනැගීම, බදු පිළිබඳව මහජනයාගේ ඇවෙළඳය පුළුල් කිරීම, සංවිධාන ව්‍යුහයන් වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් ආයතනික සංචාරකාය ඇති කිරීම හා තොරතුරු තාක්ෂණ පහසුකම් සහ විගණන පදනම්ති වැඩිදියුණු කිරීම යනාදිය මේ යටතේ සිදුකළ ප්‍රධාන ක්‍රියාමාර්ගයන් විය.

රජය විසින් වර්තන වියදම් තාර්කීකරණය කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගණනාවක් හඳුන්වා දෙන ලදී. ඉත්තෙන සහනාධාරය සඳහා වන පිරිවැය අඩුකිරීමට 2006 අප්‍රේල් හා ජූනි මාසවල ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපාලේ බතිහ තෙල් මිල ගණන් ඉහළයාමට සාපේක්ෂව දේශීය බතිහ

තෙල් මිල ගණන් සංගේධිනය කරන ලදී. තවද, 2006 ජූලි මාසයේ සිට ලංකා බෙතිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට හා සිමාපහිත ලංකා අයි.මි.සි. සමාගමට බෙතිජ තෙල් සඳහා වන සිලුලර මිල ගණන් තීරණය කිරීම සඳහා රජය විසින් අවසර ලබා දෙන ලද අතර, ඩීසල් සහ පෙටුල් මත ලබාදුන් ඉන්ධන සහනාධාරය නවතා දමන ලදී. රජය මූල්‍ය තත්ත්වයෙහි ඇති විය හැකි දුරවලතාවයන් මග හැරවීමට උපකාරී වන වැදගත් පියවරක් විය. සුළු පරිමාණ අඩු ආභ්‍යන්මාභී ගොවීන් ඉලක්ක කරගතිමින් පොහොර සහනාධාරය සංගේධිනය කරන ලදී. තව පොහොර සහනාධාර ක්‍රමය යටතේ, පුරියා පොහොර, වීපල් සුපර් පොස්ජේට් (TSP) හා මිශ්‍රරෝග්‍රැම මැං පොටැළ් (MOP) කිලෝ ගුම් 50 ක බැඟයක් රැසියල් 350 ක මූදලකට වී ගොවීන්ට සහ අනෙකුත් බෙශ්‍ර වගාකරුවන්ට ලබාදෙන ලදී. වතු අංශයේ සුළු පරිමාණ ගොවීන් සඳහා ද සහනාදියි මිලක් යටතේ පුරියා ලබාදුමට කකුපුතු කරන ලදී. හැඳුන්වාදෙන ලද අනෙකුත් ක්‍රියාමාර්ග වන්නේ, රජයේ ආයතන වල සිටිය පුතු සේවක සංඛ්‍යාව සම්බන්ධ දැඩි තීරණ හා අනුමත කිරීමේ ක්‍රියාපිළිවෙළක් සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් නිකුත් කිරීම, ඇඟැර්සු පිරවීමට පෙර ඒ සඳහා වන අයවුය ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණවන් ද යන්න සහතික කරගත යුතු වීම සහ රජයේ සේවකයන්ට යෙය හා අත්තිකාරම් ලබාදීම බැංකු මගින් සිදුකිරීම තුළින් මූල්‍ය කළමනාකරණය වර්ධනය කිරීමට කකුපුතු කිරීම යනාදියයි.

රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් සලකා බලන විට, රජයේ සුරුම්පත් වෙළඳපාල විවිධාංගිකරණය කිරීම සහ මූල්‍ය පදනම ප්‍රාථමික වෙළඳ නියෝජන ක්‍රමය ගැනීමෙන් කිරීම, වෙළඳපාල නොවන මූල්‍ය උපකරණ ක්‍රමිකව අඩු කිරීම සහ විදේශීය ව්‍යවහාර මුදල් වලින් සමන්වීත වාණිජ මූල්‍ය කෙරෙහි වැඩි රැදියාවක් දැක්වීම යනාදී ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී. භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වෙළඳපාල ආයෝජන පදනම ප්‍රාථමික සහ වෙළඳපාල තරගකාරීන්ට ය වැඩි දියුණු කිරීමේ අරමුණින් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වෙළඳපාල විදේශීකයන්ට විවෘත කරන ලදී. ඒ අනුව, නොපියවූ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ප්‍රමාණයෙන් සියයට 5 ක් දක්වා ප්‍රමාණයක ආයෝජනය කිරීමට විදේශීය ආයෝජකයන්ට අවසර ලබාදෙන ලදී. තවද, වැඩිවින වෙළඳපාල අවබ්‍යන්මට පිළියා මක් ලෙස ප්‍රාථමික වෙළඳුන් සඳහා වන අවම ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවය රුපියල් දෙ ලක්ෂ 250 සිට රුපියල් දෙ ලක්ෂ 300 දක්වා වැඩිකරන ලදී. ප්‍රාථමික වෙළඳුන්ගේ අවබ්‍යන්ම ආවරණය කිරීමට ප්‍රමාණවත් ප්‍රාග්ධනයක් පවත්වාගෙන යාමේ අරමුණින් අවබ්‍යන්ම මත බර තැබූ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක රාමුව හඳුන්වාදෙන ලදී. රජයේ ප්‍රතිපත්තිය වූ රුපියල් සුරුම්පත් ක්‍රමිකව අඩුකිරීම සඳහා ඒවා විශාල ගැනීවීම අඛණ්ඩව සියුකරන ලදී. මෙයට සම්බාධිත, 2006 වර්ෂයේදී කළුපිරුණු රාජ්‍ය බංකුවල ප්‍රතිච්‍යුහකරණ බැඳුම්කර (Restructuring Bonds) වෙනුවට භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකත් කරන ලදී. දේශීය පොදී අන්තර්තික හෙළයාම

தினா தேவீய ஞய சுல்லா வி பிரிவைய கெரேஹி ஆகிவீய
ஐகீ அபிநகர் எல்லழை மதஙரவா டைமிலர் ரஜய, விடேஷ
விவங்கார மூடல் விளிந் சுமன்வித தேவீய வாணித் ஞய மத
வீசி ஏதியாவக் கூக்வீய.

2005 වර්ෂයේදී සූනාම් ප්‍රතිසංස්කරණ හා සම්බන්ධ කළයුතු කළ සියලු ආයතන ඒකාබද්ධ කොට නැවත ඉදිකිරීම් හා සංවර්ධන කටයුතු කෙශිනම් කිරීමට පිහිටුවන ලද ප්‍රතිසංස්කරණය හා සංවර්ධනය කිරීමේ ඒක්නසීය (RADA) යටතේ රජය 2006 වර්ෂය තුළ දී ද ප්‍රෝවාත් සූනාම් නැවත ඉදිකිරීම් හා සංවර්ධන කටයුතු නොකළවා සිදුකරන ලදී. තීවාස නැවත සේවානගත කිරීමේ හා අයිතිකරුවන් විසින්ම කරනු ලබන තීවාස වැඩසටහන් වැනි වැඩසටහන්නේ නියාමනය කිරීම මගින් නිවාස සංවර්ධන වැඩසටහන්වල දී ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් මෙම ඒක්නසීය මගින් ඉටු කරන ලදී. එමෙන්ම විපත්ව පත් වුවන්ගේ ජීවන තත්ත්වය නායුසිවුවේමේ වැඩසටහන් ද ඒක්නසීය මගින් නියාමනය කරන ලදී. අනෙකුත් අදාළ අංශයන් වන අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය, මහාමාර්ග හා පාලම්, ජල සැපයුම සහ සංඛ්‍යාපනක්ෂාව, බලශක්ති සැපයීම, වරාය, තැපැල් හා විදුලි සංදේශ යන අංශයන්හි යෙහි ගොඩනැගීමේ කටයුතු අදාළ අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තු මගින් කිදු කරන ලදී.

දිලිංග ජනතාවට හිතකර ආර්ථික වර්ධනයට ගොමුවූ රජයේ සංවර්ධන අරමුණු ලැඟාකර ගැනීමේ හා ග්‍රාමීය ආර්ථිකය නගාසිටුවේමේ අරමුණින් සමාජයේ හා ආර්ථිකමය යටතෙහි පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම, රැකියා උත්පාදනය සහ දිලිංග පුද්ගලයන් සඳහා ආදායම ඉපැයිමේ අවස්ථා ඇති කිරීම සහ ආර්ථික සංවර්ධනයේ ප්‍රාදේශීය විෂමතාවයන් අවම කර ගැනීම සඳහා ගොමු වූ එපාය මාරුග ක්‍රියාත්මක කරන ලදී මේ අනුව, ආර්ථික වශයෙන් අඩු අවධානයක් ගොමු වූ ප්‍රදේශාවල අඩුපාඩු කෙරෙහි ගොමු වූ ව්‍යාපෘති ගණනාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලකිය යුතු සම්පත් ප්‍රමාණයක් වැය කරන ලදී. මෙමගින් ආර්ථික වශයෙන් ගන්තිමත් නොවන කොටස්වල ආර්ථික හා සමාජයේ දිලිංගුව කඩිනම් කිරීම සඳහා හා එමගින් දිලිංගුව ක්‍රමාණුකුලව අඩුකිරීමටත් අපේක්ෂා කරන ලදී. මෙයට සමගාමීව, ප්‍රධාන වශයෙන් මහාමාරුග, විදුලිබලය, වාරිමාරුග හා ජලය, තිවාස හා ජීවන තත්ත්වය නගාසිටුවීම්ත් යන ප්‍රධාන අංශ පහ යටතේ ව්‍යාපෘති ගණනාවක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ප්‍රජා ජල සම්පාදනය, ග්‍රාමීය මාරුග වැඩිහිළුණු කිරීම, ග්‍රාමීය ප්‍රදේශාවල විදුලිබලය සැපයීම, ග්‍රාමීය මහා මාරුග පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම, ග්‍රාමීය දිලිංග ජනතාව සඳහා තිවාස පහසුකම් සැපයීම, විශේෂ ප්‍රදේශ සහ ප්‍රජාව පදනම් කරගත් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතින් ගණනාවක් ද ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. උතුරු නැගෙනහිර අරුබුදයෙන් විපතට පත් ප්‍රදේශාවල මූලික යටතෙහි පහසුකම් ප්‍රාන්තික ප්‍රජාව හා නැවත ඉදිකිරීම, නැවත පදිංචි කරවීම සහ අරුබුදයෙන් බලපෑම් ඇති ව්‍යවත්සේ ජ්‍වන තත්ත්වය නගාසිටුවීමට උපකාරී වීම යන කියාමාරුග මින් විපතට

පත් පුදේශ තැවත ගොඩනාගිමෙමට ද විශේෂ අවධානයක් යොමුකරන ලදී. සමාද්ධි ප්‍රතිලාභීන්ගේ සමාජ හා ආර්ථික කටයුතු වර්ධනය කිරීම තුළින් ද ග්‍රාමීය දිලිඹු ජනතාව සටහිල ගැනීවීමට උත්සාහ දරන ලදී. මිට අමතරව, අඩු පහසුකම් සහිත පාදෝසිය ලේකම් කොට්ඨාස 119 ක සංවර්ධන කටයුතු කිහිනම් කිරීම සඳහා ද වැඩි සම්පත් ප්‍රමාණයක් වෙන්කරන ලදී. දිලිඹු කොටස්වල ආර්ථික අවශ්‍යතාවයන්, මුවන්ගේම ව්‍යවසායකන්වයන් දිරිගැනීවීම තුළින් ඉහළ තැබීමට ද අපේක්ෂා කළේ ය.

රටෙහි ආර්ථික වර්ධන ක්‍රියාවලියට දැඩි ලෙස බලපෑම් ඇතිකරන, යටිනළ පහසුකම්වල පවතින විශාල අඩුපාඩු කෙරෙහි විශේෂයෙන් අවධානය යොමු කළ ප්‍රතිඵල් ආයෝජන වැඩසටහනක් රජය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලදී. වර්ෂය තුළදී, දැනට ඇති විදේශ සම්පත් උපරිම ලෙස උපයෝජනය කිරීම තුළින් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම කිහිනම් කිරීමට ප්‍රමුඛතාවය ලබා දෙන ලදී. මෙයට සම්ගාමීව, ප්‍රසම්පාදනය (Procurement) කිරීමේදී ඇතිවන ප්‍රමාදවීම් අවම කිරීමට සහ අරමුදල් මූල්‍යාභිරීම කිහිනම් කිරීමට නොකඩවා උත්සාහ දරන ලදී. බලකූක්ති, මහාමාර්ග, ප්‍රවාහනය, ග්‍රවන්තොටාවුපළ, විරාය, සන්නිවේදනය, ජල සැපයුම්, ජලාපවාහනය හා නීවාස යන අංශ ප්‍රධාන ආයෝජන අංශයන් විය.

උපායමාරුගිකව වැදගත් වන ව්‍යවසායයන්ගේ අධිකිය රජය සතුව පවත්වාගෙන යාමේ වැදගත්කම රජය විසින් හදුනාගෙන ඇති බැවින්, 2006 වසරේ දී උපාය මාරුගික රාජ්‍ය ව්‍යවසාය කළමනාකරණ ඒත්ත්සිය හරහා රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්ගේ මූල්‍ය හියාකාරිත්වය වර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රයත්තයන් දරන ලදී. වර්ෂය තුළ දී, රාජ්‍ය ව්‍යවසාය කළමනාකරණ ඒත්ත්සියේ කාර්යපදායා ජනාධිපති විධානයක් මගින් පූලුල් කරන ලදී. ඒ අනුව, නව උපායමාරුගික ව්‍යවසායයන් අටක් රාජ්‍ය ව්‍යවසාය කළමනාකරණ ඒත්ත්සියේ අධික්ෂණය යටතේ පන්කරන ලදී. තවද, රාජ්‍ය ව්‍යවසාය කළමනාකරණ ඒත්ත්සිය සිය කටයුතු ස්වාධීනව කරගෙන යාමට හැකිවන ලෙස අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගනු ලැබේය. 2006 වර්ෂයේදී මෙම ඒත්ත්සිය මගින් අධික්ෂණය කරන රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් බැංකු, ප්‍රවාහන හා භාණ්ඩ හා සේවා සැපයුම්, වැවිලි, වෙළෙඳ සහ උපයෝගිතා යනුවෙන් පර්ශ්ව පහක් යටතේ කාණ්ඩගත කරන ලදී. තවද, එකිනෙක රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්හි දැනහිටි පවතින සම්පත් උපයෝගී කරගෙන විවිධ වූ ආදායම් උත්පාදනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය හියාමාරුග ආරම්භ කරන ලදී. නව ආදායම් මාරුගික භදුනාගෙන කටයුතු කිරීම සඳහා සියලුම උපායමාරුගික

ව්‍යවසායයන් සඳහා ව්‍යාපාර මොඩලයන් (Business Models) සකසන ලද අතර එමගින් රජයේ බදු නොවන ආදායමට කරනු ලබන දායකත්වය වැඩි කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

2006 වර්ෂයේදී මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය, රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් ක්‍රියාමාර්ග ගණනාවක් හඳුන්වා දෙන ලදී. ඒ අනුව, රටෙහි රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති රාම්‍රව සකස් කිරීම, රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය අධික්ෂණය කිරීම සහ සේවර නිරීක්ෂණ ක්‍රියාවලියක් හරහා අවබෝධ සකස් කිරීමේ විනය සහතික කිරීම සඳහා මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය තුළ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති කම්ටුවක් පිහිටුවන ලදී. එට අමතරව, රජයේ තොයේම් මූදහැරීම හා ආපසු අයකර ගැනීමේ කටයුතු අධික්ෂණයට යාන්ත්‍රණයක් සැපයීමේ අරමුණින් රාජ්‍ය වත්කම් කළමනාකරණ ක්‍රමයක් හඳුන්වාදෙන ලදී. රජයේ අරමුදල් කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා හාජ්බාගාර මෙහෙයුම සම්බන්ධයෙන් වැඩිදියුණු කරන ලද තනි ගිණුම් තැබීමේ ක්‍රමයක් (Single Accounting System) හඳුන්වාදීමට ද අවශ්‍ය අවසන් පියවර ගනිමින් පැවතුණි.

6.3 රජයේ අයවැය කටයුතු

ପ୍ରକାଶମ୍ବନ୍ଦ

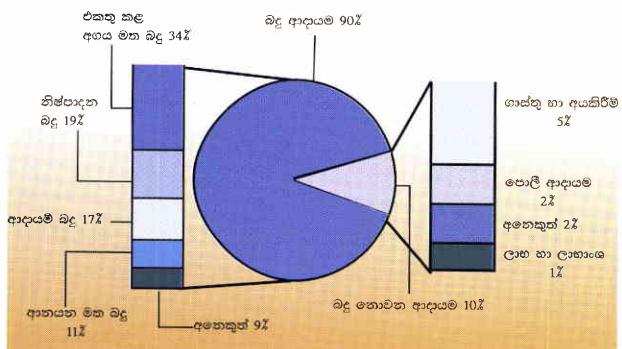
2006 වර්ෂයේදී, රජයේ මුළු ආදායම රුපියල් බිලියන 477 ක් දක්වා සියලට 26 කින් වර්ධනය වූ අතර, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස රජයේ ආදායම වැඩිවීමේ ප්‍රවණතාවය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යම්න් 2005 දී සියලට 16.1 සිට 2006 දී සියලට 17.0 දක්වා වැඩිවීය. මුළු ආදායම සංශෝධන අයවිය ඇස්කම්බින්තුව වූ රුපියල් බිලියන 484.4 එවකා සුළු වශයෙන් අඩු විය. බිඳු ආදායම් හා බිඳු නොවන ආදායම් යන දෙකෙහිම වැඩිවීම මෙම වර්ධනයෙහිමක කියාකාරිත්වයට හේතුවිය.

බඳ ආදායම රුපියල් බලියන 428.4 දක්වා සියයට 27 කින් වැඩි තුළ අතර නොකවා තුන්වන වසරටතේ ද.දේ.නි. යේ ප්‍රතිඵශයක් ලෙස බඳ ආදායමේ වැඩිවීම පිළිබඳ කරමින් 2005 වර්ෂයේ දී සියයට 14.2 හා සසෘදන කළ 2006 වර්ෂයේ දී සියයට 15.3 දක්වා වැඩිවිය. බඳ ආදායමේ වැඩිවීම්, ප්‍රධාන වශයෙන්ම ආදායම් බඳ, එකතු කළ අයය මත බඳ, තිෂ්පාදන බඳ සහ ආනයන බඳ වලින් ලද ආදායම වැඩිවීම නිසා සිදුවිය. සාමූහික හා පුද්ගල ආදායම් බඳ යන දේ අංශයේම බඳ අනුපාතයන්

‘අභ්‍යන්තර රාක්ෂණ කරන ලද රාක්ෂණ ව්‍යවසායයෙන් විසැන්නේ ලංකාපුළු බැංකුවේ, ජනනා ව්‍යාපෘතියෙන් මැණියාලය, ජාතික ප්‍රජා සම්බන්ධ සාම්බැද්‍ය මැණියාලය, ශ්‍රී ලංකා කුරු සංස්ථාපාලිවා, ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැළැඳී සාම්බන්ධ, නොවන වැළැඳී සාම්බන්ධ, අදාළුවා වැළැඳී සාම්බන්ධ සහ ආරුණිකුල වැළැඳී සාම්බන්ධ වේ. මෙම වෙනත් සංඛ්‍යා රාක්ෂණ ව්‍යවසාය කළමනාකරණ නීතියෙන් පෙන්වනු ලබයි. මිනි මානව ආයුර්ධන ප්‍රජාවාට ගැනීමෙන් විශිෂ්ට වේ.

6.2 රුප සටහන

රාජ්‍ය ආදයමේ සංස්කීරිතය - 2006

සංගේධනය කිරීම, ආයතනික ප්‍රඛු ඉදිරියට ගෙනයාම සඳහා සීමාවන් පැනවීම, විවිධ අඩුපාඩු මහජැරවීම සඳහා බදු පිළිබඳ නීතිරීති සංගේධනය කිරීම, ආර්ථික සේවා ගාස්තුව සඳහා සංශෝධන හඳුන්වාදීම සහ බදු පරිපාලනය වැඩිදියුණු කිරීම සහ බදු නීති දැඩිව ක්‍රියාත්මක කිරීම යනාදිය ආදයම් බදුවලින් ලැබූ ආදයම් වැඩිවීමට හේතුවිය. ආයතන වටිනාකම මත වන ආත්තිකය වැඩිකිරීම, මූලා සේවා අංශයට අදාළ බදු අනුපාතයන් වැඩිකිරීම, රටවාහන වැනි ඉහළ වටිනාකමක් ඇති ආයතන වැඩිවීම, ජාත්‍යන්තර හාණේව මිල ගණන් ඉහළ මට්ටමක පැවතීම, සේවා අංශය වර්ධනය වීම සහ බදු ප්‍රතිඵලන ක්‍රමය වැඩිදියුණු කිරීමට ක්‍රියාත්මක හඳුන්වා දීම යනාදිය නීතා එකතුකළ අගය මත බදු ආදයම් ඉහළ නැගුණු. සිගරට අලෙවිය සහ මත්පැන් නීත්පාදනය

වැඩිවීම සහ නීත්පාදන බදු අනුපාත ඉහළ දැමීම නීතා නීත්පාදන බදුවලින් ලද ආදයම වැඩිවිය. මෝටර රථ වාහන ආයතනය වැඩිවීම, ශ්‍රී ලංකා රේඛව මගින් සිදුකරන ලද දැඩි ප්‍රතිනේශලන ක්‍රියාත්මක, වැඩිදියුණු වූ රේඛ නීතික්ෂණයන්, තක්සේරු ක්‍රම හා නීති විරෝධී කටයුතු වැට්ලීම හේතුවෙන් තීරු බදුවලින් ලද ආදයම් වැඩිවිය.

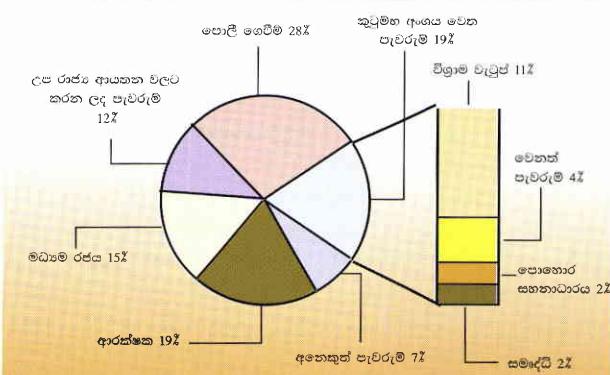
බදු නොවන ආදයම රුපියල් බිලයන 49 ක් දක්වා සියයට 14 කින් වැඩි වුවද, ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිගතයක් ලෙස එය 2005 වර්ෂයේ සියයට 1.8 සිට 2006 වර්ෂයේ සියයට 1.7 ක් දක්වා පූජ් වශයෙන් අඩුවිය. ප්‍රධාන වශයෙන් අයකිරීම හා ගාස්තු, ද්‍රව්‍ය මුදල, රාජ්‍ය ව්‍යාපාරවලින් ලැබෙන ලාභ හා ලාභාංශ සහ රුපියල් ආයතනවලට ලබා දී ඇති ගුණවලින් ලැබූ පොලී ආදයම් වැඩිවීම බදුනොවන ආදයමෙහි මෙම වැඩිවීමට හේතුවිය.

වියදම

රුපයේ සමස්ත වියදම හා ගුද්ධ ගෙයදීම පසුගිය වර්ෂය සමග සසදන කළ, රුපියල් බිලයන 713 ක් දක්වා සියයට 22 කින් වැඩි විය. මෙය මුළු අයවැය අස්ථිතමේන්තා වලින් අපේක්ෂා කළ රුපියල් බිලයන 731.6 ට වඩා අඩු ය. 2006 දී, රුපයේ වියදම ඉහළයාම වැටුප් හා වෙනත්, විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම සහ සහනාධාර හා පැවරුම් ඇතුළුව පොලී නොවන වර්තන වියදම් අයවැයගත ප්‍රමාණයන්ට වඩා වැඩිවීම හේතුවෙන් සිදුවිය. වැටුප් හා වෙනත් සඳහා වියදම රුපියල් බිලයන 175 ක් දක්වා සියයට 26.3 කින් වැඩිවිය. මෙම වැඩිවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවූයේ 2006 දී රුපයේ සේවකයන්ගේ වැටුප් වැඩිකිරීම, වැටුප් විෂමතාවයන් නිවැරදි කිරීම, හෙදියන්, ලිපිකරුවන්, තාක්ෂණික තිලධාරීන් හා ග්‍රාමාරක්ෂක හටයන් අවශ්‍ය බඳුවා ගැනීම හා රාජ්‍ය සේවා සඳහා උපාධිකාරීන් 40,000 කට අධික ප්‍රමාණයක් බඳුවා ගැනීමේ සම්පූර්ණ බලපෑම 2006 දී වැටුප් වියදම එකතුවීම යන කරුණු ය. වැටුප් හා වෙනත් සඳහා වන වියදම ඉහළම අගයක් ඇති තනි වියදම් අයිත්මය වන අතර එය සමස්ත වර්තන වියදම් සියයට 32 ක් විය. විශ්‍රාම වැටුප් විෂමතා නිවැරදි කිරීම

6.3 රුප සටහන

වර්තන වියදමේ සංස්කීරිතය - 2006

6.2 සංඛ්‍යා සටහන

ආර්ථික වර්ගිකරණයට අනුව ආදායම

යිරිය	2005	2006	2007
	අනුමත අයිත්තුවනු	තාවකාලීන	අනුමත අයිත්තුවනු
රුපියල් දහ දස			
බදු ආදයම	336,829	435,292	428,378
ආදයම් බදු	52,535	75,560	80,483
එකතුකළ අය මත බදු	138,660	174,295	164,555
නීත්පාදන බදු	76,978	85,363	92,845
ආයතන මත බදු	45,391	64,596	52,681
අනෙකුත් බදු	23,265	35,478	37,814
බදු නොවන ආදයම	42,917	49,084	48,956
මුළු ආදයම	379,746	484,376	477,334
දින්දීන් ප්‍රතිගතයේ ලදස			
බදු ආදයම	14.2	16.0	15.3
ආදයම් බදු	2.2	2.8	2.9
එකතුකළ අය මත බදු	5.9	6.4	5.9
නීත්පාදන බදු	3.3	3.1	3.3
ආයතන මත බදු	1.9	2.4	1.9
අනෙකුත් බදු	1.0	1.3	1.3
බදු නොවන ආදයම	1.8	1.8	1.7
මුළු ආදයම	16.1	17.8	17.0
මුදල : මුදල් හා කුම සම්පාදන අමාත්‍යතාය			

රජය විසින් තීතිය හා සාමය පවත්වාගැනීම සහ පරිසර විනාශය පාලනය කිරීම වැනි 'පොදු' හා සෑව් සපයනු ලබයි. එමෙන්ම විශාල මූලික ප්‍රායෝගිකයේ අවශ්‍ය සහ ආයෝගනායින් ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමට විශාල කාලයක් ගතවන හා සෑව් හා සේවා, විශේෂයෙන්ම ආර්ථික හා සමාජ යටිතල පහසුකම් සැපයීමෙනිද රජය යොදී සිටි. එම ව්‍යාපෘති මූල්‍යනය කිරීම සඳහා රජය ආයියානු සංවර්ධන බැංකුව, ලෝක බැංකුව හා විදේශීය සහයෝගිතාවය සඳහා වන ජ්‍යාන බැංකුව වැනි ජය දෙන ආයතන වලින් සහ අනෙකුත් ද්වීපාර්යිය මූලයන්ගෙන් මෙන්ම ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැංකුමකර, අක්ස්වර්ධන බැංකු ගාඛා හා ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොල වැනි වාණිජමය මූලයන්ගෙන්ද ජය ලබාගති.

රජය විසින් ජය ලබාගතා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ දැනත පවත්නා ක්‍රමය අයවුය නියය පුද්ගල් වීමට සහ තොපියානු රාජ්‍ය ජය ප්‍රමාණය වැඩිවීමට සේවුවෙයි. එම ව්‍යාපෘති රාජ්‍ය අංශය විසින් පමණක්ම සිදුකළහොත් අපුතු ප්‍රතිලාභ අපේක්ෂව හා ප්‍රධානී නියෝජිත ගැටුව වැනි රජය අංශයටම ආවේනික විවිධ දුර්වලතා සේවුවෙන් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල තොලැඳී යාහැතිය. එමනිසා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රම මූල්‍යනය කිරීමට හා හිඳාන්මක කිරීමට විකල්ප කුම්පය අවශ්‍යතාවය මත්තේ තිබේ.

රාජ්‍ය හා පොදුගලික අංශයේ හැඳුවකාරීත්වයෙන් සිදුකරනු ලබන ව්‍යාපෘතිය දේශීය ආයෝජකයන් යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති හිඳාන්මක කිරීම සඳහා රජය සමග හැඳුවකාරීත්ව ක්‍රමයකට එළුවේ. ඉඩම් ලබාදීම, අවශ්‍ය බලපත්‍ර, අරක්ෂක හිඳාන්ම හා ස්වේච්ඡිත්ව ඇපකාරීත්වය ලබාදීම, අවශ්‍ය අරමුදල් ලබාගැනීමේ ව්‍යාපෘත්ව ප්‍රතිලාභ සැලැසිම හා ව්‍යාපෘති හිඳාන්මක කිරීමට හිතකර වාතාවරණයක් සකස් කරදීම යනාදිය තුළින් රජයට මෙහිදී අයක විය හැකිය. අවශ්‍ය ආයෝජන අරමුදල් වලින් කොටසක් ලබාදීම සහ ව්‍යාපෘති හිඳාන්මක කිරීම හා මෙහෙපුම් කටයුතු සිදුකිරීම මිනින් පොදුගලික අංශයට මෙ සඳහා අයකාරීය.

රාජ්‍ය හා පොදුගලික අංශයේ හැඳුවකාරීත්වයෙන් සිදුකරනු ලබන ව්‍යාපෘති, සංවර්ධනය වන මෙන්ම නැගී එන වෙළඳපොල ආර්ථිකයන් පවතින රට්වලද යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති මූල්‍යනය වන ජනතිය ක්‍රමයක් බවට වෙශයෙන් පත්වෙනින් තිබේ. 1990 - 2004 කාලපරිවේශීය තුළ රාජ්‍ය පොදුගලික යටිතල පහසුකම් උපදේශක පහසුකම් (PPIAF) අනුව රාජ්‍ය හා පොදුගලික අංශයේ හැඳුවකාරීත්වයෙන් ව්‍යාපෘති සිදුකරනු ලබන ලෝකයේ ප්‍රමුඛ කළුපයන් වන ලිඛින් ඇමරිකාව සහ නැගෙනහිර ආයියාව පිළිවෙළින් ලබාගතා ඇති ආයෝජන බැංකුම් ප්‍රමාණය වන එ.ර.ඩොලර් ද උලක් 400 හා එ.ර.ඩොලර් ද උලක් 200 සමග සපයන් විට දකුණු ආයියාවේ පොදුගලික යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති 224 ක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පොදුගලික අංශයේ හැඳුවකාරීත්වය ඇතිව එ.ර.ඩොලර් ද උලක් 55.4 ක් ලබාගැනීමට සමත්විය. දකුණු ආයියාවේ මේ සම්බන්ධ කටයුතු වැඩි ඉන්දියාව සියලු 76 ක කොටසක් මිලිකරගෙන තිබේ. දකුණු ආයියානු රට්වල රාජ්‍ය හා පොදුගලික අංශයේ හැඳුවකාරීත්වය සහිත ව්‍යාපෘති කිහිපයක විසින් සටහන 8.1 තුළින් දක්වා ඇති.

යෝජන කොළඹ වරාය පුද්ගල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ශ්‍රී ලංකාවේ මැත්ත කාලීනව හිඳාන්මක වන මෙවැනි රාජ්‍ය හා පොදුගලික හැඳුවකාරීත්ව ව්‍යාපෘතියක ආකෘතිය සඳහා එක් උදාහරණයකි. මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අංශ වැනුයේ පිවිසුම් මාර්ගය හා පරිය හා ඇතුළත වරාය තට්ටාකාගනයෙහි ගැනුම වැඩිකිරීම හා නව පරියන් තුනක් ඉදිකළ හැකි වන පරිදි දියකඩිනයක් ඉදිකිරීමයි. ඉදිකිරීම ව්‍යාපෘතිමක කිරීම හා පැවැලර (BOT) පිවිසුමක් යටතේ තරගකාරී විවිධ වෙන්දේසි කුම්පයක් මිනින් මෙම පරියන් ඉදිකිරීමට නියමිතය. මිට අභ්‍යන්තර සිවිල් වැඩි කටයුතු ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරීය හරහා සිදුකෙරනු ඇති. පරියන් තුනක් ඉදිකිරීම ඇතුළත්ව එම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වැයවන මුළු පිරිවය එ.ජ.ඩොලර් ද උලක් 1,406 ක් ලෙස ඇස්තමින්තු කර ඇති. එක් පරියන්තුයක් ඉදිකිරීම ඇතුළත්ව ව්‍යාපෘතියෙහි මූලික අධියර සඳහා මුළු ආයෝජන වියදම එ.ජ.ඩොලර් ද උලක් 781 ක් ලෙස ඇස්තමින්තු කර ඇති. මෙම මූලික අධියරෙහිදී අවශ්‍ය ආයෝජන ප්‍රමාණය වන එ.ජ.ඩොලර් ද උලක් 480 කින් එ.ජ.ඩොලර් ද උලක් 300 ක ප්‍රමාණයක් ආයියානු සංවර්ධන බැංකුවෙන් ලබාගන්නා නෙයක් වශයෙන්ද ඉතිරිය රජය විසින්ද මූල්‍යනය කෙරෙනු ඇති. පොදුගලික අංශයේ කොටස වූ එ.ජ.ඩොලර් ද උලක් 301 ක ප්‍රමාණය සඳහා අයක කරගතහැකි ආයෝජකයින්ද හැඳුවගැනීමට තියලිය.

රාජ්‍ය පොදුගලික හැඳුවකාරීත්ව ව්‍යාපෘති මිනින් රටට අත්කර ගතහැකි ප්‍රතිලාභ ඉහත තිද්‍යුණෙන් පැහැදිලි වේ. මෙම ව්‍යාපෘතින් රජය මිනින් පමණක් හිඳාන්මක කළේ නම් එය අයවුය නියය පුද්ගල්වීමට සහ රජයේ නෙයගැනීම් හා තොපියානු නෙය ප්‍රමාණය ඉහළයාමට සේවු වේ. එමෙන්ම එය රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණය අපහසුතාවයට පත්කිරීමටත් උද්ධිමතයට දැඩි ලෙස බලපෑමටත් සේවුවනු ඇති. රාජ්‍ය පොදුගලික හැඳුවකාරීත්වයෙන් හිඳාන්මක කරනු ලබන ව්‍යාපෘති අනාගතයේදී ලාභාංග හා ප්‍රාග්ධන ලාභ හරහා රජයේ ආභ්‍යායම් ඇතුළුවෙන්ත තියලිය.

සටහන 8.1	
ආයියානු රටවල ප්‍රධාන රාජ්‍ය හා පොදුගලික හැඳුවකාරීත්ව ව්‍යාපෘති	
රු	ව්‍යාපෘති
ඉන්දියාව	<ul style="list-style-type: none"> ඛෙරල පිරසාර නාගරික සංවර්ධන ව්‍යාපෘති කරානාටක විශාල නගර 18 ක් සහ තුඩා නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘති නාටා සෙවා ජාත්‍යන්තර බ්ලාස්ට් අංශය නිරුපුර ප්‍රාදේශ රාජ්‍ය සංවිධාන සැපයුම් හා සනීපාර්ක්සක ව්‍යාපෘතිය, වෙන්නාසි
පකිස්ථානය	<ul style="list-style-type: none"> බල්ක්න්සාර් ප්‍රාමිය සංවර්ධන හා නීයයෙන් එස්ථිරාවීය සැපයුම් සැපයුම් සැපයුම් සැපයුම් සැපයුම් ලංකා ප්‍රාමිය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පන්තුව සම්බන්ධ කළමනාකරණ වැඩි සපයනු ඇති
ඉන්දියාව	<ul style="list-style-type: none"> රුස් ප්‍රවාහන ව්‍යාපෘතිය
මැලේසියාව	<ul style="list-style-type: none"> උතුර - දකුණු කොරීබිට්වී: ගොඩනැගිලි හිඳාන්මක තිද්‍යුණීම හා පැවැලර (BOT) යටතේ හිඳාන්මක තිරුප්පාරිය ව්‍යාපෘතිය තිරුප්පාරිය පින්න ව්‍යාපෘතිය

ଶ୍ରୀତଥନ୍ତର ଉଦୟେନ୍ତି ଅର୍ପିଦିଲ୍ଲ ଲବାଗନହୈକି ମାରଚ ପ୍ରତିଲିଖିତ,
ଜେବୁ ଜ୍ଞାପଦିତେ ତରଗକାରିତେବେଳ ପ୍ରତିଲିଖିତ, ବିଲିଦ ଧଵଳନାମି
ଦିଲହା ଲିଖିବ ମୁଖୁଣ୍ଡେମତ ହୈକି ପରିଚଯକ୍ଷ ସକଳିତିମ ହା
ତାକେଣ୍ଠିକ ଜାମିରିବନ୍ତି ପ୍ରତିବନ୍ଦିତ କିମିମ ଯନାଦିଯ ଅନ୍ତରଗତ
ହାତିଯ.

සහ 2006 වර්ෂයේ දී විශාම වැටුප් වැඩිවිමක් ලබාදීම, විශාම වැටුප් වියදම රුපියල් බිලයන 58 ක් දක්වා සියට 24 කින් වැඩිවිමට හේතුවිය. වැටුප් වැඩිවිම, සමහර රාජ්‍ය සංස්ථා අකාර්යක්ෂමතාවය, පාලන මිල ගණන් ප්‍රමාණවත් ලෙස සංශෝධනය නොවීම, සහ හේතුවෙන් රජයේ සංස්ථා හා ආයතනවලට කරන ලද වර්තන පැවරුම් ප්‍රමාණය 2005 වර්ෂයේ දී රුපියල් බිලයන 26.5 සිට 2006 වර්ෂයේ දී රුපියල් බිලයන 39 ක් දක්වා වැඩිවිණි. මේ ප්‍රති, නාමික පොලී වියදම

6.3 සංඛ්‍යා
සටහන

ଆର୍ଥିକ ପରିକାରଣାଯାଇ ଅନୁଵ ଲିଙ୍ଗମେ କଣ ଉଦ୍‌ବ୍ଲୋଗର୍ମି

දිරෝගය	2005		2006		2007
	අනුමත	කාව්‍යාලික	අනුමත	ඇයුත්තෙමින්න	
රුපියල් දේ ලකු					
වර්තන වියදම්	443,350	509,856	547,460	596,165	
භාණ්ඩ හා ගේටා වියදම්	194,860	241,419	253,026	299,324	
එසළඹ වැවුල් හා එවිනන	138,603	168,570	175,031	198,743	
පෙළේ ගෙවීම්	120,159	151,259	150,777	169,122	
විශේෂය	6,995	19,053	16,990	21,149	
ලේසිය	113,164	132,206	133,787	147,973	
වර්තන පැවරුම් හා සහනාධාර	128,331	117,238	143,658	127,719	
ඡිනිස් කුමුම් සහ අභ්‍යන්තර්					
අඛයනට	101,277	83,420	104,342	94,450	
සමඟදී	9,161	12,200	10,789	9,600	
විශ්වම වුපුළු	46,782	48,361	58,006	61,654	
පොහැර සහනාධාර	6,846	8,500	11,867	10,000	
වෙනත්	38,488	14,359	23,680	13,196	
ප්‍රාගධන වියදම්	140,154	211,740	162,214	259,642	
මුත් විත්තිම අත්තන කර ගැනීම්	88,140	133,121	88,208	179,004	
ප්‍රාගධන පැවරුම්	52,014	89,669	74,005	122,138	
දාන වියදම්	-	-11,050	-	-41,500	
ආපසු ගෙවීම් අඩුකළ පසු නෙයැම්	1,280	10,046	3,473	42,194	
මුළු වියදම සහ ගුද්ධ නෙයැම්	584,783	731,642	713,147	898,000	
ද. දේ. නි. රෙඛි ප්‍රතික්‍රියා වශයෙන්					
වර්තන වියදම්					
භාණ්ඩ හා ගේටා වියදම්	18.7	18.7	19.5	18.4	
ඡිනිස් වැවුල් හා එවිනන	8.2	8.9	9.0	9.2	
පෙළේ ගෙවීම්	5.9	6.2	6.2	6.1	
විශේෂය	5.1	5.6	5.4	5.2	
ලේසිය	0.3	0.7	0.6	0.7	
වර්තන පැවරුම් හා සහනාධාර	4.8	4.9	4.8	4.6	
ඡිනිස් කුමුම් සහ අභ්‍යන්තර්	5.4	4.3	5.1	3.9	
අඛයනට	4.3	3.1	3.7	2.9	
සමඟදී	0.4	0.4	0.4	0.3	
විශ්වම වුපුළු	2.0	1.8	2.1	1.9	
පොහැර සහනාධාර	0.3	0.3	0.4	0.3	
වෙනත්	1.6	0.5	0.8	0.4	
ප්‍රාගධන වියදම්	5.9	7.8	5.8	8.0	
මුත් විත්තිම අත්තන කර ගැනීම්	3.7	4.9	3.1	5.5	
ප්‍රාගධන පැවරුම්	2.2	3.3	2.6	3.8	
දාන වියදම්	-	-0.4	-	-1.3	
ආපසු ගෙවීම් අඩුකළ පසු නෙයැම්	0.1	0.4	0.1	1.3	
මුළු වියදම සහ ගුද්ධ නෙයැම්	24.7	26.9	25.4	27.7	

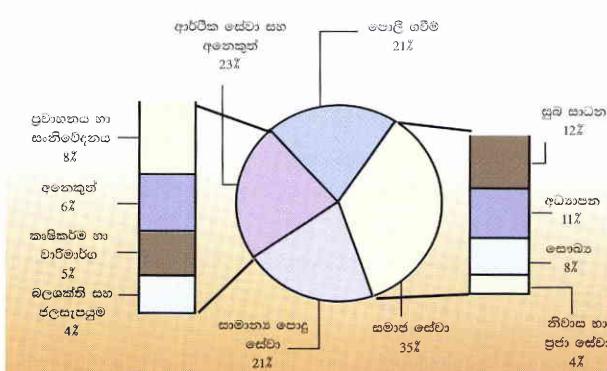
පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 25.5 කින් වැඩිවිය දේදිය පොලී ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 133.8 දක්වා සියයට 18 කින් වැඩි තු අතර වැදිදිය පොලී ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 17 ක් දක්වා සියයට 143 කින් වැඩිවිය දේදිය නිය සඳහා ඉහළ පොලී ගෙවීම හා 2005 වර්ෂයේදී ආධාර ලබාදෙන්නන් විසින් ලබාදුන් නිය පමාකිරීමේ සහනය අවසාන වීම හේතුවෙන් විදේශ නිය සඳහා පොලී ගෙවීම් වැඩිවිම පොලී වියදම ඉහළයැමට හේතුවෙකරුණු විය. දදේනි. යේ ප්‍රතිගතයක් ලෙස ද පොලී වියදම 2005 වර්ෂයේදී සියයට 5.1 සිට 2006 වර්ෂයේදී සියයට 5.4 දක්වා වැඩිවිය.

୭୫ଳ ମେରିଲାକ ପାଵନିଙ୍କ ଲର୍ତ୍ତନ ବିଯଦିତ ଲୈବି ଆପଣରେକ
ପିରିଲ୍ୟାକିଙ୍କ ଫ୍ରାଙ୍କଟାଯ. ଅଲେଖକିନ୍ତ ଛଲକୁଳ୍ପାତା ଲବା ଲର୍ତ୍ତନ
ବିଯଦିତ ଲୈବିଲିମ ତୁଳିଙ୍କ ଅନ୍ତାଗନଯେହେ ଲୈବି ଆରାରିକ
ଲର୍ଦନ୍ୟାକୁ ଅନ୍ତି କର ଗୈନିମିତ ଲପକାରୀ ଲିଯ ହୈକି ରାତନ
ଆବ୍ୟାଶନ ବାଧନ୍ତା ପାଵନିଙ୍କ ଜମିପତ୍ର ପ୍ରମାଣ୍ୟ ଅବ୍ଲିକରନ୍ତୁ
ଦେଇ.

රටහි ආර්ථික හා සමාජයේ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් රජයේ ආයෝජන තොකබවා සිදුකරන ලදී. රජය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ව්‍යාපෘති කෙනිනම් කිරීම සඳහා දරන ලද ප්‍රයත්තයන් නිසා, 2006 වර්ෂයේදී රාජ්‍ය ආයෝජනය රුපියල් බිලයන 177.4 ක් දක්වා සියයට 19.4 කින් වැඩිවිය. රජයේ ආයෝජන වැඩිවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් අයක වූයේ ස.වර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා අරමුද්ල් වෙන්කිරීම වැඩිකිරීම, රජයේ ආදායම් වර්ධනය වීම, සහ විදේශ සම්පත් විශාල වශයෙන් උපයෝජනය විමයි. රාජ්‍ය ආයෝජන තුළ සූනාම් ව්‍යසනයෙන් හානියට පත් යටිතල පහසුකම් තැබුව ඉදිකිරීම සඳහා වූ වියම් ද

6.4 රුප
කටයා

භාර්තියේ පොදු විදෙස් විද්‍යාලැස් - 2006

6.4 සංඛ්‍යා සටහන

කාර්යාලීන අනුව වියදම් වර්ගිකරණය

යිරිපිටා	2005		2006		2007
	අනුමත ආයෝධීත අයිතිවාසිකාරීන්	තාවකාලීන ආයෝධීත අයිතිවාසිකාරීන්	අනුමත ආයෝධීත අයිතිවාසිකාරීන්	තාවකාලීන ආයෝධීත අයිතිවාසිකාරීන්	තාවකාලීන ආයෝධීත අයිතිවාසිකාරීන්
රුපියල් දුරක්ෂණය					
මුළු වර්තන වියදම	443,350	547,460	547,461	596,165	
සාමාන්‍ය පොදු සේවා	105,628	126,674	133,105	169,060	
සිල්ල පරිපාලනය	25,027	31,910	29,912	33,531	
ආර්ථික කටයුතු	61,498	71,663	81,243	100,286	
පෙදු නීතිය හා ආරක්ෂාව	19,103	23,101	21,950	35,243	
සමාජ සේවා	188,651	175,158	204,635	202,900	
ඇඩ්‍රියාපනය	50,697	58,350	61,144	65,503	
සෞඛ්‍යය	34,113	40,118	44,069	45,044	
පූඩ්‍යාභානය	92,909	70,682	86,753	78,688	
ප්‍රත්‍යාග්‍ය	10,933	6,008	12,669	13,665	
ආර්ථික සේවා	28,725	35,487	50,586	52,366	
කැමිකර්මය හා වාම්පාරාග	13,500	14,990	22,163	21,487	
බලුක්ති සහ රුප සම්පාදන	1,008	2,076	2,766	3,345	
ප්‍රවාහන සහ සහතිවාසිකාරීනය	11,303	11,386	19,038	21,050	
වෙනත්	2,914	7,035	6,619	6,484	
අනෙකුත්	120,285	172,598	159,135	171,838	
එසින්: පොලී ගෙවීම	120,159	151,239	150,777	169,122	
මුළු ප්‍රාග්ධන වියදම සහ භාග දීම්	148,582	225,295	177,443	303,567	
සාමාන්‍ය පොදු සේවා	9,901	18,078	21,357	27,710	
සිල්ල පරිපාලනය	8,537	14,243	18,109	24,305	
පොදු නීතිය හා ආරක්ෂාව	1,364	3,835	3,247	3,405	
සමාජ සේවා	35,992	44,740	48,375	66,606	
ඇඩ්‍රියාපනය	12,860	13,275	17,188	23,209	
සෞඛ්‍යය	10,738	15,222	13,969	20,715	
පූඩ්‍යාභානය	280	290	310	350	
නිවාස	3,657	4,700	4,021	8,830	
ප්‍රත්‍යාග්‍ය	8,457	11,253	12,887	13,502	
ආර්ථික සේවා	77,540	114,684	106,801	249,852	
කැමිකර්මය හා වාම්පාරාග	10,041	12,821	12,434	19,989	
බලුක්ති සහ රුප සම්පාදන	19,234	31,525	26,376	73,873	
ප්‍රවාහන සහ සහතිවාසිකාරීනය	31,765	46,557	37,988	111,430	
වෙනත්	16,500	23,771	30,003	44,560	
අනෙකුත් (a)	25,152	47,795	912	900	
දාන වියදම්	-	-	-	-41,500	
ද. දේ. නි. පෙනී ප්‍රතිශක්‍රීදී ලෙස					
සාමාන්‍ය පොදු සේවා	4.9	5.3	5.5	6.1	
සමාජ සේවා	9.5	8.1	9.0	8.3	
ආර්ථික සේවා	4.5	5.5	5.6	9.3	
අනෙකුත්	6.1	8.1	5.7	5.3	
එසින්: පොලී ගෙවීම	5.1	5.6	5.4	5.2	
මුළු වියදම හා භාගදීම්	25.0	27.0	25.9	27.8	

(a) 2005 සංඛ්‍යා වියදම සහ 2006 තාවකාලීන භාගදීම් පියදම ඇත්තා ඇතුළතායි.

මුදය : මිල්දේ නි. තුම සංඛ්‍යා වියදම සහ අනුවාදය ඇතුළතායි.

සාමාන්‍ය සේවා ඇතුළත්තායි.

ආර්ථික සේවා අංශය රජයේ ආයෝද්‍යනවල ප්‍රධාන අංශය ලෙස අඛණ්ඩව පැවතුණු. ප්‍රවාහනය, සහතිවාසිකාරීනය හා බලුක්ති සහ රුප සැපයුම් අංශය ආර්ථික සේවාවන් හි ප්‍රධාන උප අංශයන් වේ. දිලිංජු ජනතාවගේ ජ්‍වන තනත්වය හා ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය කටයුතු සඳහා නොකළවා යොමුවූ රජයේ ප්‍රතිඵලන්තිය අනුව යම්න් ග්‍රාමීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම අරමුදල් ප්‍රමාණයක් වෙන් කරන ලදී. තවද, දැනට ක්‍රියාත්මකව

පවතින ප්‍රධාන යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති අතර දකුණීම ලංකා අධිවේදී මාරුග ව්‍යාපෘතිය හා බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන්නොවුපළ සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය වැනි විශාල ව්‍යාපෘති වේ.

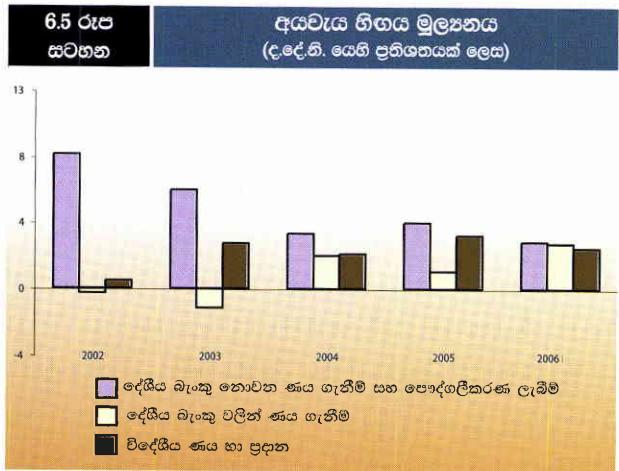
අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය අංශය කෙරෙහි අවධානය යොමු වූ සමස්ත මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා වන රජයේ ඉහළ ප්‍රමුඛත්වය පිළිබඳ කරමින්, 2006 දී සමාජ සේවා සඳහා රාජ්‍ය ආයෝද්‍යන වැඩි විය.. 2006 දී සමස්ත රජයේ ආයෝද්‍යනවලින් සමාජ සේවා අංශය සඳහා වූ අයක්ත්වය සියයට 27 ක් පමණ විය. අධ්‍යාපනය සඳහා වන ආයෝද්‍යන ප්‍රධාන වශයෙන් මානව සම්පත් සංවර්ධනය සඳහා හා පාසල්වල යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා විය. පොදු සෞඛ්‍ය සේවා වැඩිදියුණු තිරීම හා අධි තාක්ෂණික වෙශයෙන් උපකරණ සැපයීම් ඇතුළත්ව රෝහල් සේවා දියුණු කිරීම කෙරෙහි සෞඛ්‍ය අංශයේ ආයෝද්‍යන යොමුවිය.

ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂයන්

2006 වර්ෂයේදී, සමස්ත අයවැය හිගය රුපියල් බිලියන 235.8 ක් වූ අතර එය ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 8.4 ක් විය. මෙය මූලික අයවැය ඇස්තමේන්තුව වූ ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 9.1 කට සහ වඩා අඩු අගයක් විය. සමස්ත අයවැය හිගයෙහි මෙම වැඩිදියුණු වීම, ප්‍රාග්ධන වියදම් හා ගුද්ධ ගෙයිම් වල විශාල අඩුවීම, වර්තන වියදම් අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි වුවද ඉහළ තැබුණු ආදායම හේතුවෙන් වර්තන ගිණුම් හිගය (රජයේ නිරුතුවරුම්) ද.දේ.නි.යේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, 2005 දී සියයට 2.7 සිට 2006 දී සියයට 2.5 දක්වා පහත වැටුණි. 2006 දී, ආදායමේ වැඩිවීම් මගින් පොලී නොවන ආදායමේ වැඩිවීම් වූ බලපෑම මගහැරවීම නිසා ප්‍රාථමික හිගය (පොලී වියදම හැර සමස්ත හිගය) ද.දේ.නි. යේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2005 දී සියයට 3.6 සිට සියයට 3.0 දක්වා පහත වැටුණි. 2006 දී මුළු ආදායමේ වැඩිවීම සියයට 26 ක් වූ අතර පොලී නොවන වියදම් සියයට 21 ක් වැඩිවිය.

අයවැය හිගය මූල්‍යනය කිරීම

2006 වර්ෂයේ සමස්ත අයවැය හිගය වූ රුපියල් බිලියන 235.8 ක් ප්‍රමාණය වැඩි වශයෙන් දේශීය මූල්‍ය මගින් මූල්‍යනය කරන ලදී. 2006 වර්ෂයේ ගුද්ධ දේශීය භාග ගැනීම්, මූලික අයවැය ඇස්තමේන්තුව වූ රුපියල් බිලියන 123 හා සපයන කළ රුපියල් බිලියන 164 ක් විය. ගුද්ධ විදේශීය මූල්‍යනය, මූලික ඇස්තමේන්තුව වූ රුපියල් බිලියන 124.2 හා සපයන කළ රුපියල් බිලියන 72 ක් (ගුද්ධ විදේශ භාග රුපියල් බිලියන 42 ක් හා විදේශ ආධාර රුපියල් බිලියන 30 ක්) විය. ගුද්ධ දේශීය භාග ගැනීම් අපේක්ෂිත ප්‍රමාණය ඉක්මවීම හේතුවෙන් බැංකු

නුමයෙන් ජාය ලබාගැනීම කෙරෙහි වැඩි නැඹුරුවක් දැක්වේමට රජයට සිදුවිය. ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ගුද්ධ දේශීය ජාය ගැනීම් 2005 දී සියයට 5.2 සිට 2006 දී සියයට 5.8 ක් දක්වා වැඩි වූ අතර ගුද්ධ විදේශීය ජාය ගැනීම් ද.දේ.නි. යේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2005 දී සියයට 3.4 සිට 2006 දී සියයට 2.6 දක්වා අවුවිය. ජාය මත යැපීම් අනුපාතය (රජයේ මූල්‍ය වියදමට සාර්ථක්ෂව මූල්‍ය ගුද්ධ ජාය ගැනීම්) 2005 දී සියයට 29.3 සිට 2006 දී සියයට 28.8 දක්වා අවුවිය.

මුස්කේ අයවැය හිගය මූල්‍යනය කිරීමේදී, බැංකු නොවන අංශයෙන් ලබාගත් මුළු ජ්‍යෙ ප්‍රමාණය රුපියල් බිඳියන 84 ක් (දේශී.ති. යෙන් සියලට 3) වූ අතර එය මුළු දේශීය ජ්‍යෙ ගැනීම්වලින් සියලට 51 ක් විය. නමුත් බැංකු නොවන අංශයෙන් ජ්‍යෙ ගැනීම් 2005 දී රුපියල් බිඳියන 93 ක සිට 2006 දී රුපියල් බිඳියන 84 දක්වා රුපියල් බිඳියන 9 ක අඩුවීමක් වාර්තා කළේය. පැහැදිය වසර වලදී මෙන්ම බැංකු නොවන අංශයෙන් ජ්‍යෙ ගැනීම්වල ප්‍රධානතම මූලාශ්‍රය වූයේ සේවක අර්ථ සාධක අරම්දලයි.

6.5 සංඛ්‍යා සටහන

උදු ගැස් සායනාතිමේ මලාය

යිරිපාය	රුපියල් විලයන			
	2003	2004	2005	2006 කාව්කාලීන
ණය උපකරණ අනුව	79.7	117.2	123.6	163.8
භාණ්ඩාගාර බුදුමිකර	137.1	156.6	108.1	97.4
භාණ්ඩාගාර බිල්පත්	14.9	25.0	-9.4	20.3
රුපියල් ඣය	-39.3	-83.7	-24.2	-23.8
ශ්‍රී ලංකා ප්‍රවර්ධන බුදුමිකර	-15.2	16.4	-	34.3
මහ බැංක කාවකාලික				
අත්තිකාරම්	0.2	3.6	4.9	9.2
අනෙකුත්	-18.1	-0.7	44.2	26.4
ඇලාග අනුව	79.7	117.2	123.6	163.8
බැංක	-20.9	43.3	26.2	80.0
විෂය තොවීන	100.7	72.9	97.4	92.8

මුදයන් : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
මිලේ පා තැන් ප්‍රතිස්ථාපන ප්‍රධාන්‍ය-මණ

බ�ංකු කුම්යෙන් ලබාගත් ගණ ප්‍රමාණය මූල් දේශීය ගැනීම්වලින් සියලුට 49 ක් විය. බ�ංකු කුම්යෙන් ලබාගත් මූල් ගණ ප්‍රමාණය 2005 දී රුපියල් බිජියන 26.2 ට (ද.දේශී.නි. යෙන් සියලුට 1.1) ට සාම්බන්හේව 2006 දී රුපියල් බිජියන 80 ක් (ද.දේශී.නි.යෙන් සියලුට 2.9) විය. මෙය පිළිවෙළින් ශ්‍රී ලංකා මහ බ�ංකුවෙන් භාවිත් බ�ංකුවලින් ලබාගත් රුපියල් බිජියන 39 කින් සහ රුපියල් බිජියන 41 කින් සමත්වී විය.

දේශීය වෙළඳපාලේ පොලී අනුපාතික මත වන පිහිනය අව්‍යකිරීමන් නෙය උපකරණ විවිධාගීකරණය කිරීමෙන් පොලී පිරිවැය අව්‍යකිරීමේ උපායම්බැංක් ලෙසස් රජය විදේශ ව්‍යවහාර මූදලින් ලබා ගැනෙන දේශීය නෙය කෙරෙහි වැඩි තැහැරව්වක් දැක්වීය. 2006 දී එ.ජ.ඩොලර් දී ලක්ෂ 580 ක් වූ ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බඟුම්කර නිකුත් කරන ලද අතර, එයින් එ.ජ.ඩොලර් දී ලක්ෂ 250 ක ප්‍රමාණයක් කළුපිරුණු ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බඟුම්කර ආපසු ගෙවීම සඳහා යොදාගැනුණි. එ.ජ.ඩොලර් දී ලක්ෂ 305 ක නෙය ලබාගැනීම එ.ජ.ඩොලර් දී ලක්ෂ 241 ක නෙය ආපසු ගෙවීම හේතුවෙන් අක්වෙරල බැංකු ඒකකවලින් ලබාගත් ගුද්ධ නෙය ප්‍රමාණය එ.ජ.ඩොලර් දීලක්ෂ 64 ක් විය. මිට අමතරව, 2006 වසරේ, අක්වෙරල බැංකු ඒකකවලින් ලබාගත් කළුපිරුණු නෙය කිහිපයක තැවත ගෙවීම් කාලය තුරුස කරන ලදී.

ණය උපකරණ යොඟනිම් ලබාගත් දේශීය ජායාප්‍රමාණය 2005 දී රුපියල් බිලියන 74.5 සිට 2006 දී රුපියල් බිලියන 128.2 ක් දක්වා වැඩිවිය. දේශීය ජායා ලබා ගැනීමේදී යොඟන් ජායා උපකරණවල ගුද්ධ ප්‍රමාණය භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (රුපියල් බිලියන 97.4), භාණ්ඩාගාර බිල්පත් (රුපියල් බිලියන 20.3) භා ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර (රුපියල් බිලියන 34.2) වලින් ලකුණු අතර රුපියල් ජාය ගුද්ධ ආපසු ගෙවීමක් (රුපියල් බිලියන 23.8) සිද්ධිවිය. 2006 වසර තුළ අවස්ථා දෙකකදී රජයේ බැංකු අයරාවෙන් කොටසක් පූර්කම්පත් බවට පත්කිරීම සඳහා රුපියල් බිලියන 16 ක භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර තිකුත් කිරීම සහ රාජ්‍ය බැංකු වෙත තිකුත් කර තිබූ පරිණත වූ ප්‍රතිච්‍රිත පූර්කම්පත් පූර්කම්කර බවට පරිවර්තනය කිරීම යන කරුණු ද ජාය උපකරණවලින් ලබාගත් ගුද්ධ ජාය ප්‍රමාණය වැඩි වීමට පායක විය.

ଦେଖିଯ ଣ୍ୟ ଲେଲେଇବୋଲେ କେରେ ପରିଣତ କାଳ୍ୟକିନ୍ ପ୍ରତ୍ଯେ ଣ୍ୟ ଉପକରଣ ଲେତ ଆବେଶକାଳିନ୍ତିରେ ଲୈଚି ନାହିଁର୍ଦ୍ଦିବିକ ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟ ଗଠ ବୁ ଉପରେ ଦେଇଲା ବୁନ୍ଦେଇଯେ ଆବଶ୍ୟକ ଅବିନିଜ୍ଞବିନନ୍ଦାବ୍ୟନୀ, ରୂପାଲୀ ଲଦ୍ଦମିନାଯ ବୁନ୍ଦେଇ ରୂପାଲୀ ଲଦ୍ଦମିନା ଅଶେଷମାତ୍ରାବ୍ୟନୀ ହେବୁଲେବେନୀ ପୋଲି ଅନୁପାନିକ ରୂପାଲୀଯାମ ମେଲେଯ କେରେ ପରିଣତ କାଳ୍ୟକିନ୍ ପ୍ରତ୍ଯେ ଣ୍ୟ ଉପକରଣ କେରେତି ଆବେଶକାଳିନ୍ ନାହିଁର୍ଦ୍ଦିବିକ ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟ ହେବୁଲେଯ.

උපකරණ මය නොවන ජාතියේ ප්‍රමාණය 2005 දී රුපියල් බිඳියන 49.1 සිට 2006 දී රුපියල් බිඳියන 36 දක්වා ඇව්වාය. මහ බැංක් අන්තිකාරම් (රුපියල් බිඳියන 9.2)

බඳකු අයිරාව (රුපියල් බිලියන 23.7) අක්වෙරල බැංකු ඒකකවලින් ලබාගත් ගණ (රුපියල් බිලියන 6.9) යනාදිය මෙම ගණ ගැනීම්වලට බූශකවිය. මුළු දේශීය ගණ ගැනීම්වලට සාපේක්ෂව උපකරණමය ගණ ගැනීම් ප්‍රමාණය 2005 දී සියයට 22 කිට 2006 දී සියයට 40 ද්ක්වා වැඩි විය.

2006 වර්ෂයේදී, අයවැය හිගය මූල්‍යනය කිරීම සඳහා විදේශීය දෙන ගණ ලබාගැනීම් ප්‍රමාණය සියයට 29 කින් වැඩිවිය. පෙර වසරේ දී ලද රුපියල් බිලියන 75.2 (ඡ්‍රී.ජ.ඩොලර් දී ලක්ෂ 746.3) ට සාපේක්ෂව 2006 දී ලබාගත්නා ලද දෙන විදේශීය ගණ ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 912.5 (ඡ්‍රී.ජ.ඩොලර් දී ලක්ෂ 97.6) ක්විය. ජාත්‍යන්තර, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB) හා ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන සංගමය (IDA) ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති ගණ ලබාදෙන්නන් ලෙස, මුළු ව්‍යාපෘති ගණ වලින් පිළිවෙශීන් සියයට 38 කට, සියයට 20.3 කට හා සියයට 14.3 කට දැයක විය. දේශීය ගණ වෙළඳපොල මත වූ පිබානය අඩුකිරීමන් දේශීය පොලී අනුපාතික රාමුව ගක්තිමත් කිරීමන් අරමුණු කර ගනිමින් 2006 තොවැමිලර මස (ඡ්‍රී.ජ.ඩොලර් දී ලක්ෂ 50) හා දෙසැම්බර මස (ඡ්‍රී.ජ.ඩොලර් දී ලක්ෂ 100) ලබාගත් (ඡ්‍රී.ජ.ඩො. දී ලක්ෂ 150) ඒකාබද්ධ වාණිජමය ගණ ද මුළු විදේශීය ගණ ගැනීම්වල අනුලත් වේ.

2006 වර්ෂයේදී අයවැය හිගය පියවීම සඳහා ලද ඉදෑද විදේශීය ගණ ලබාගැනීම් ප්‍රමාණය පහත වැටුණි. 2005 දී රුපියල් බිලියන 47.8 ක් වූ ගුද්ධ විදේශීය ගණ ප්‍රමාණය 2006 දී රුපියල් බිලියන 41.9 ද්ක්වා අඩුවිය. මේට හේතු වූයේ, 2005 දී විදේශීය ආධාර ලබාදෙන ආයතන විසින් ප්‍රධානය කරන ලද ගණ ගෙවීම් ප්‍රමාණීම් පැහැදුකමෙහි ප්‍රතිථිලයක් ලෙස ආපසු ගෙවීමට තිබු ගණ වලින් කොටසක් කළදැමීම හේතුවෙන් 2005 වසරේ ගණ ආපසු ගෙවීම් ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 21.4 ක් ද්ක්වා අඩු මිට්වමක පැවති අතර ගණ ආපසු ගෙවීම් ප්‍රමාණය 2006 දී රුපියල් බිලියන 45.9 ද්ක්වා වැඩි විමසි.

2006 දී ලැබුණු රුපියල් බිලියන 30 ක් වූ විදේශීය ප්‍රධානයන් ප්‍රමාණය 2005 දී රුපියල් බිලියන 32.6 ට සාපේක්ෂව සූල වශයෙන් අඩු වීමක් පිළිබඳූ කළේය. ජාත්‍යන්තර හා ඇමරිකාව වැනි ද්විපාරැයිවිය විදේශීය ගණ ලබාදෙන්නන් හා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව, එක්සත් ජාතියන්ගේ ලමා අරමුදල (UNICEF), එක්සත් ජාතියන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන (UNDP) සහ ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය (FAO) වැනි බහුපාරැයිවිය ගණ ලබාදෙන්නන් විදේශීය ආධාර ලබාගුන් ප්‍රධාන මූලයන් වේ.

අයවැය හිගය මූල්‍යනය කිරීමේ කාර්යය තුළින් දැඩි සාර්ථක අර්ථික බලපෑම් ඇතිවිය හැකිය. අයවැය හිගය වැඩි වශයෙන් දේශීය ගණ යොදාගෙන මූල්‍යනය කළහොත් පවත්නා සම්පත් රුපියල් විසින් ලබාගැනීම නිසා පෙළදැගින් අංශයේ ආයෝජනයට අවශ්‍ය අරමුදල් සීමා වේ. දේශීය බැංකු ප්‍රධානීමෙන් ගණ ලබාගැනීම තුළින් ආර්ථික තුළ උදෑමනාත්මක පිළිබඳයක් ඇතිවිය හැකිය. විදේශීය සහනදායී තොවන ගණ වැඩි වශයෙන් ලබාගැනීම තුළින් විදේශීය අංශය විවිධ කම්පනයන්ට ගොදුරු

විමම් අවධානම වැඩිකරයි. එම නිසා මෙම අභිතකර සාර්ථක අර්ථික බලපෑම් අවම කරගැනීම සඳහා අයවැය හිගය මූල්‍යනය කිරීමේ දී නිසා සමතුලිතතාවයක් පවත්වාගත යුතුවේ.

6.4 උප රාජ්‍ය ආයතනවල අයවැය කෙටුවුතු

ශ්‍රී ලංකාවේ උප රාජ්‍ය ආයතන පද්ධතිය පළාත් සහා හා පළාත් පාලන ආයතනවලින් සමන්වීත වේ. ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවට සිදු කරන ලද 13 වන සංශෝධනය යටතේ පළාත් සහා 9 ක් පිහිටුවා ඇති අතර බලය බෙදාහැරීමෙන් තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය විමධ්‍යගත කිරීම මින් අජේක්ඛා කෙරිණි. 2006 අවසානයේදී, මහ නගර සහා 18 කින් ද නගර සහා 40 කින් ද හා ප්‍රාදේශීය සහා 272 කින් ද එකක 330 ක් වූ පළාත් පාලන ආයතන පද්ධතිය සමන්වීත විය.

උප රාජ්‍ය ආයතනවලට පවතන ලද සේවාවන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඒවා ගැටු කිහිපයකට මූලුණ දුනි. ආදායම් රසකිරීමට ඇති බලතල සීමිත වීම, ආදායම් හා වියදම් අතර පරතරය පියවා ගැනීම සඳහා මධ්‍යම රජයේ පැවරුම් මත වැඩි රඳියාවක් පැවතිම, ගක්තිමත් ආයතනතික රාමුවක් නොපැවැමීම හේතුවෙන් මධ්‍යම රජය සමඟ පවතින දුර්වල අන්තර සම්බන්ධතාවය, තාක්ෂණික හැකියාවන් මද බව සහ මූල්‍ය හා මානව සම්පත් කළමනාකරණය ප්‍රමාණවත් මට්ටමක තොවීම යනාදිය මෙම ගැටුල් අතර ප්‍රධාන වේ. එම නිසා, එම ආයතන විමධ්‍යගත රාජ්‍ය මූල්‍ය ආයතන ලෙස කටයුතු කරනු වෙනුවට මධ්‍යම රජයේ පරිභාලනමය හස්තයක් ලෙස තොකඩවා ක්‍රියාත්මක විය.

පළාත් සහා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය, උප රාජ්‍ය ආයතන සම්ග සම්පූර්ණ සම්බන්ධතාවයක් පවත්වාගතා

6.6 සංඛ්‍යා සටහන	පළාත් සහනවල අයවැය තත්ත්වය			
	රුපියල් දී ලක්ෂ			
යිරිය	2003	2004	2005	2006 තාක්ෂණික
මුළු ආදායම	11,625	13,522	16,132	19,481
බදු ආදායම	9,968	11,544	13,818	16,586
බදු තොවන ආදායම	1,656	1,978	2,314	2,895
මුළු වියදම	49,224	56,964	73,009	92,470
විසරන වියදම	39,800	46,308	59,132	76,428
එසින්: වුවුරු හා වේශන	30,582	36,079	46,479	60,497
ප්‍රාග්ධන වියදම	9,423	10,656	13,877	18,042
මධ්‍යම රජයේ පැවරුම්	37,832	45,848	59,696	79,029
සාමුහික ප්‍රදාන	30,462	35,892	47,107	62,342
දැප්තා පාදක ප්‍රදාන	607	803	817	790
අනුරුද්ත ප්‍රදාන	246	311	273	221
රඹාත් විසෙකිත සංවර්ධන ප්‍රදාන	3,332	3,854	5,561	7,345
විශේෂ යෝජන තුම්බ සඳහා	3,184	4,988	5,937	8,331
මුළයන් : යුවදේ හැකියා පළාත් සායන සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය				
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව				

මුදල් කොමිසම විසින් පවත්නා සම්පත් නිසිලෙස පලාත්සහා අතර බෙඳහැරිය යුතු ආකාරය පිළිබඳ රුපයට තීරෙළේ කිරීමේ සිය ප්‍රධාන කාර්යයෙහි තීරත විය. මෙම ක්‍රියාවලියේ දී ඒ ඒ පලාත්වල සමාජ ආර්ථික තත්ත්වයන් (පලාත්වල ජනගහනය සහ ඒක පුද්ගල ආදායම වැනි) තීරනායක ලෙස යොදාගත්තා දේ දැනටමත් පවත්නා සම්පත් උපයෝගනය කරගනිමින් ප්‍රාදේශීය ආර්ථික විෂමතාවයන් පිළිබඳ ගැටළු වලට විසඳුම් සෙවීම සඳහා මුදල් කොමිසම වඩාත් ක්‍රියායිලි ලෙස මැදහන් වීමේ අවශ්‍යතාවයක් පවතී.

ପର୍ମାତ୍ମା ଦେଖିଲେ କୀଯାକୁରିନ୍ତିଲା

2006 දී පළාත් සහාවල ගමස්ත අයවැය ක්‍රියාකාරීත්වය මද වශයෙන් වර්ධනය විය. මුද්දර බඳු හා පිටිවලුම් බඳුවලින් රස්කළ ආදායමේ ඉහළයාම හේතුවෙන් පළාත් සහාවල ආදායම ඉහළ නැගුණි. මෙම මූලාශ්‍ර දෙකෙන් ලබාගත් ආදායම, මූල් ආදායමෙන් සියයට 72 ක් පමණ වේ. බස්නාහිර පළාත් සහාවල මූල් පළාත් සහාවල ආදායමෙන් සියයට 68 කට ඇයත් වෙමින් ප්‍රධාන ආදායම් රස්කරුත්තා ලෙසට තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක විය. වාණිජමය හා කාර්මික කටයුතු විශාල වශයෙන් සංකේත්දීය විමත් පළාත් සහාවල තුළ ඉහළ ජනගහනයක් වාසය කිරීමත් බස්නාහිර පළාතෙන් වැඩි ආදායම් එක්සිස් කරගැනීමට උපකාරී විය. මධ්‍යම, දකුණු හා වයඹ පළාත් සහා, ඉහළ ආදායම් රස්කළ අනෙකත් පළාත් සහාවන්ය.

පලාත් සහාවල ආදායමට වඩා වර්තන වියදම විශාල වශයෙන් ඉහළයාමට හේතුවූයේ වැටුප් හා වේතන සඳහා මූ ඉහළ වියදමයි. මූල වර්තන වියදමින් ඉහළ ප්‍රතිග්‍රන්ථක් (සියයට 79 ක් පමණ) පුද්ගල පැවත්තා සඳහා වැය විය. අධ්‍යාපනය (සියයට 69) හා සෞඛ්‍ය (සියයට 21) යන අංශ පුද්ගල පැවත්තා වලින් වැඩි ප්‍රතිග්‍රන්ථයක් නියෝජනය කළේය.

2006 දී පලාත් සහාවල ආයෝජන වැඩසටහන සඳහා වූ වියදම ද ඉහළ හිසේය. ආයෝජන වියදම සමන්විත වූයේ පලාත් විශේෂිත සටර්ධින ව්‍යාපෘති හා විදේශ අරමුදල් මගින් කෙරෙන විශේෂ ව්‍යාපෘති වලිනි. මධ්‍යම රජය විසින් පලාත් සහා වෙත සාහුමික ප්‍රඛන්, අනුරුපිත ප්‍රඛන්, උපලාතා පාදක ප්‍රඛන් සහ පලාත් විශේෂිත සංවර්ධන ප්‍රඛන වශයෙන් කරන ලද පැවරුම් ප්‍රමාණය 2005 දී රුපියල් බේලියන 54 සිට 2006 දී රුපියල් බේලියන 71 දක්වා වැඩිවිය. විශේෂ ව්‍යාපෘති සඳහා ලැබුණු විදේශ ආධාර ප්‍රමාණය රුපියල් බේලියන 8 ක් පමණ විය.

පළාත් සඳහා සිය කටයුතු ඉටු කිරීමේදී වඩාත් ක්‍රියාකාරී ලෙස කටයුතු කරන ආයතන බවට පත්වීම අවශ්‍ය වේ. විශේෂයෙන් සිය සම්පත් හිගය පියවා ගැනීම සඳහා මධ්‍යම රජය මත යැදියාවක් තොදක්වා තමන්ගේම සම්පත් ගොඟැනීම වැඩිහිළුම් කළ යුතුවේ. සිය පළාත් වලට විවිධ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා සහ අනෙකුන් වැඩිහිළුම් කිරීම් සඳහා ආයත්තන ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා තමන්ගේම ක්‍රියාවලියක් ආරම්භ කිරීම සඳහා කටයුතු කළ හැකිය.

පළාත් පාලන ආයතනවල කියාකාරීන්වය

ఆంధ్రికు యసకు మదుడే వ్రుద్ధ పల్లాం పాలన ఆయతన కీయ కపట్టున్న అభివృద్ధి విషయాన్ని తీయానీమిక కట్టేయ. పల్లాం పాలన ఆయతనవల ఆధ్యాత్మిక ఖా మదుమ రఘుయే ఆంధ్రప్రదీపిన్ ల్లడ ఆధ్యాత్మిక మంగినే లీట ఆయతనవల కపట్టున్న తీలుశాయ కెరికొ. 13 వన ఆణ్ణిప్పిన్నమ వ్యావస్థీ సంగైదినయిప అన్నావి, దేపల ఆంధ్రప్రదీపి బ్లడ్ ఖా ఉసాలే బ్లడ్ వైని బ్లడ్ యసకీరితితో దీ పల్లాం పాలన ఆయతన పల్లాం సహావల నీయోర్చితిదినో లెస కపట్టున్న కట్టేయ. పల్లాం పాలన ఆయతనవల వీయాది, వీప్రిల ఖా లేవితన, అంతాకుంట పరితన వీయాది ఖా ప్రాంగం వీయాది పరిణితి సమంపీత వే. ధృవల తీలుశా పద్ధతి, కార్బయక్షమ లూనావి జిల్లాపత్న కలుమన్నాకరణ తుమయక్ నొప్పివీతిమ, పల్పుర్ముడ్ కూరీమిక నీలదారీనేగే తిగుకమ, ఉక్కీలిన్ నీయామన ఖా వీమరణన తుమయక్ నొప్పివీతిమ యనాయ్య పల్లాం పాలన ఆయతనవల నీజి తీయాకూరీనేవీయి బాధావన్ లెస ఆవాతి.

6.5 තෝරාගත් රාජ්‍ය ආයතනවල මූල්‍ය කියාකාරීත්වය

විදුලිබල මණ්ඩලය සහ ලංකා බහිජන තෙල් නීතිගත සංස්ථාව රජයේ අයවැය මත තවමත් දැඩි පිබිනයක් ඇති කරන රාජ්‍ය ආයතන දෙක වශයෙන් අඛණ්ඩව පවතී. 2006 දී, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ මූල්‍ය තත්ත්වය තවදුරටත් යුත්වල බවට පත් වූ අතර ලංකා බහිජන තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ මූල්‍ය තත්ත්වයෙහි කැපීපෙනෙන වර්ධනයක් නොපෙන්වේ.

2006 දී, අඩු පිරිවැය ජල විදුලිබල උත්පාදනය වැඩිවිම හා විදුලිබල ගාස්තු ඉහළ දැමීම සිදුවුවද, සාධක ගණනාවක් හේතුවෙන් ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ මූල්‍ය තත්ත්වය පහත වැටුණි. නමුහැඳිලි නොවන මිල ප්‍රතිපත්ති, ඉහළ ඉන්ධන පිරිවැය, විදුලිබල අංශයේ සැලසුම් කරන ලද ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රමාදවිම, යෝජිත මහා පරිමාණ විදුලිබල ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක වීම ප්‍රමාදවිම හා පද්ධති අක්‍රියාවිම යථා තත්ත්වයට පත්කිරීම ප්‍රමාදවිම මෙසේ බලපෑම් ඇති කළ සාධක අතර ප්‍රධාන විය. මෙහෙයුම් අලාභ අඩුණ්ඩිව පැවතිම හේතුවෙන්, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය විසින් බැංකු ක්‍රමයට ගෙවීමට ඇති මෙය ප්‍රමාණය ඉහළ යැම ක්‍රිඩ් මූදල් කළමණාකරණයට අනිතකර බලපෑම් ඇතිවිය හැකිය. ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලයේ නොමියව විදේශ මෙය රජය විසින් ආපසු

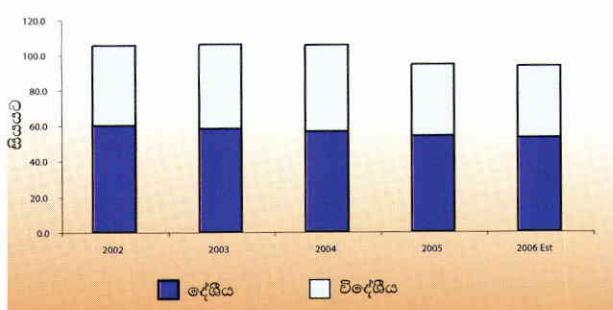
2006 දී, ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ සභාවූදායක තොට්ත මූල්‍ය තත්ත්වයට සාධක ගණනාවක් හේතුවිය. 2006 ජූලි හා අගෝස්තු මාස වලදී පැනිඩු පිරිවැය මත මිල ගැලීමේ ප්‍රමාදයන් හා වසර අවසාන කාලයේ දී බනිජ තෙල් පිරිපහදුව අලාභ ලැබුම් මෙම සාධකවලට අයන්විය. කෙසේ නමුත්, වඩා තරගකාරී පදනාමක් මත බොරතෙල් ආනයනය කරමින් හා සැපුපුම්කරුවන් සමග වඩාත් වාසිදායක මාය ගිවිසුම් ඇතිකර ගනීමින් ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව එහි මූල්‍ය ක්‍රියාත්මක අභ්‍යන්තර පාලනයන්ගේ ප්‍රගතියක් පෙන්වුම් කරන ලදී. එසේම, 2007 මූල්‍ය භාගයේ බනිජ තෙල් මිල දී ගැනීම්වලින් කොටසක් සඳහා ඉදිරියකුම් (Hedging) ක්‍රමයකට පිවිසි අතර සිල්ලර මිල ගණන් ස්ථාවරව පවත්වා ගැනීමට ඉන් අපේක්ෂා කරන ලද අතර, වෙළෙඳපොල කොටස සහතික කරගනු වස්, ඉන්ධන කාචිපතක් ද (Fuel Card) හදුන්වා දෙනු ලැබේය. 2005 දී ඉන්දියානු මාය ක්‍රමයෙන් ලබාගත් මාය පහසුකම් හේතුවෙන් ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ කෙරිකාලීන මාය දිගු හා මැදිකාලීන වගකීම් පවත්වා පරිවර්තනය ක්‍රියාත්මක අභ්‍යන්තර ප්‍රමාණය අවධානයට ලක්විය යුතු කරුණක් ලෙස අඛණ්ඩව පැවතනි.

6.6 රාජන අංශයේ තාය සහ තාය දේවාකරණ ගෙවීම්

రశ్యే ముల నొపియన్ ఈయ ప్రమాణయ 2006 అవసానాయేడై రైపియల్ విల్యియన 2,606.5 కో దక్కేలూ సియాయ 17 కిలో వ్యక్తి వ్రువ్యది ద.డెడ్.ని. యెహి ప్రతిగతయకు లెస 2005 అవసానాయేడై సియాయ 93.9 కి సిఎ 2006 అవసానాయేడై సియాయ 93 దక్కేలూ పథక వ్యక్తిగతి. ద.డెడ్.ని. యెహి సూటెస్క్సు విషయచే ఉన్న లిఫ్టు పరిధిలో తుంగ ప్రతిగతయకు లెస రూపు ఈయ ప్రమాణయ అభివీయ. మొల ముల ఈయ ప్రమాణయచే సియాయ 56.7 కో డెడ్.ని. ఈయ (రైపియల్ విల్యియన 1,475.5) వ్యక్తిగతి సియాయ 43.3 కో (రైపియల్ విల్యియన 1,131.0) విల్యేడై

6.6 රුප සටහන

ರೂಪಣ ಶ್ವಾಸ
(ಡಿ.ಡೆಲ್.ಟಿ. ಹಿ ಪರಿಶುದ್ಧಿತಯಕ್ತ ಲೇಖ)

6.7 දෙපත් සටහන	රාජ්‍ය අංශයේ තොකිතු තුළ (ම්‍රුදු අවසානය)	රුපියල් දා තුළ		
යිරිඟය	2003	2004	2005	2006
1. මධ්‍යම රජයේ නෑත දේශීය ණය (ඇ)	1,863,851 1,019,969	2,139,526 1,143,389	2,222,341 1,265,721	2,606,594 1,475,520
පරිණාම කාලය අනුව කොට්ඨාසීන මදි භා දැඟ කාලීන	249,621 770,348	269,784 873,605	262,153 1,003,568	314,868 1,160,652
ආයතන අනුව බැංකු (ඇ) බැංකු තොට්ත	228,411 791,559	272,981 870,408	298,411 967,310	362,977 1,112,442
විදේශීය නෑත සය වර්ගය අනුව සහනාධී නෑත සහනාධී තොට්ත නෑත	843,882 822,839 21,043	996,138 970,299 25,838	956,620 919,030 37,590	1,131,074 1,045,346 85,728
ව්‍යවහාර මිල් අනුව වි.ග.කි. එක්සත් ජනපද බෝලුරු ජපන වෙත් පුරුෂ වෙනත්	359,844 134,538 260,706 63,500 25,294	420,459 152,562 310,311 83,579 29,227	401,615 161,632 286,673 76,060 30,640	465,679 188,228 317,220 123,387 36,560
සටහන: විමිම් අනුපාතයේ විවෘතය	67,691	106,502	-100,751	108,579
2. මූල්‍ය තොට්ත රාජ්‍ය සංස්ථාවල නෑත ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය ලංකා බහිජ කොළ නීතිගත සංස්ථාව (ඇ) සූල්‍යකාර තොග වේළඳ සංස්ථාව	36,192 14,411 14,909 2,402 4,470	41,171 12,529 23,326 1,400 3,916	31,377 9,841 15,823 983 4,730	46,095 10,329 30,148 754 4,848
3. මූල්‍ය රාජ්‍ය ආගමයේ නෑත (1 + 2)	1,900,043	2,180,697	2,253,718	2,652,689

(අ) 1993 දී සහ 1996 දී තිබුනුවන දේ පිළිගෙන රුපිත දෙ පෘෂ්ඨ මූලික පැවත්මය 24,088 සහ රුපිත දෙ පෘෂ්ඨ 23,873 යි මි දිගුකාලීන පැවත්මය ඇත්තෙන් අදහස් ඇත්තෙන් 2003 නොවා මිලියෝ මුදල පැවත්මය ඇත්තෙන් මිලියෝ මුදල එවත් තිබුනුවන දේ

(a) අන් වෙරුල මැණු එකකයන් (OBUs) මඟ ගත් නොපියවී

ஈடு 2003 அல்லது மேல் ரூபாயில் 29,406 க்கு மீது 2004 அல்லது மேல் ரூபாயில் ஒரு மூன்றாவது ரூபாயில் 31,596 க்கு மீது 2005 அல்லது மேல் ரூபாயில் ஒரு மூன்றாவது ரூபாயில் 71,859 க்கு மீது 2006 அல்லது மேல் ரூபாயில் ஒரு மூன்றாவது ரூபாயில் 83,927 க்கு மீது என்றால்.

(அ) 2005 மற்றும் 2006 தொகையின் அளவு பிரதி 100 ரூபாயில் நிர்வாயித்து கொண்டு செய்யப்படும் தொகை மூன்றாவது ரூபாயில் 120 க்கு மீது என்றால்.

ගේ රුපියල් දී ලක්ෂ 12,925 ක් (එ.ඩී.බි.ලර් දායලක්ෂ 120 ක් ද ඇතුළතය.)

ஞெய விய. 2005 டி அட்ல புதினதயன் பிழிவேலின் சியெயர் 56.9 க்கு ஹா சியெயர் 43.1 க்கு விய. டி.டெ.நி. யெனி புதினதயக்கு வெப்ப மூல தெக்கீய ஞெய புமாஞ்சய ஹா மூல விதெங் ஞெய புமாஞ்சய 2005 டி பழுவிதி பிழிவேலின் சியெயர் 53.5 க்கு சிஹ சியெயர் 40.4 க்கு சுமாக சுகாநா கல 2006 டி பிழிவேலின் சியெயர் 52.6 க்கு ஹா சியெயர் 40.4 க்கு விய.

2006 අවසානයේදී රජයේ මුළු නොපියවූ හාය ප්‍රමාණය, රුපීයල් බිලියන 384.2 කින් වැඩි වූ අතර 2005 දී එම වැඩිවිම රුපීයල් බිලියන 82.8 ක් විය. මුළු දේශීය හාය රුපීයල් බිලියන 209.8 කින් ද මුළු විදේශීය හාය රුපීයල් බිලියන 174.4 කින් ද වැඩි විය. විදේශ හාය වැඩිවිමට මූලික වශයෙන් හේතුවුණේ, ප්‍රධාන විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් වලට සාපේක්ෂව දේශීය රුපීයල අවප්‍රමාණය විමයි. විදේශ විනිමය අනුපාතයේ විවෘතය හේතුවෙන් 2006 දී විදේශීය හාය රුපීයල් බිලියන 108.6 කින් වැඩි විය. මේට සාපේක්ෂව, 2005 වසරේ දී විදේශ

ව්‍යවහාර මූදල් වලට සාපේක්ෂව රුපියල අනිප්‍රමාණය වීම හේතුවෙන් විදේශ ණය රුපියල් බිලියන 100.7 කින් අඩුවිය. දේශීය නිය ගැනීම ඉහළයාම, විදේශ විනිමය අනුපාතයේ විවෘතය හේතුවෙන් විදේශ මූදලින් ලබාගත් දේශීය නිය කෙරෙහි වූ බලපෑම ඉහළයාම සහ හාන්චිගාර බැඳුම්කරවල මුහුණත අය හා ගිණුම්ගත අය යන දෙකකි වෙනස වැඩි මට්ටමක පැවතිම යන කරුණු හේතුවෙන් 2006 දී දේශීය නිය ඉහළ හියේය.

2006 දී මූල්‍ය දේශීය නිය තුළ මැදි හා දිගුකාලීන නියවල ප්‍රතිශතය පෙර වර්ෂයේ දී පැවති සියයට 79.3 සිට සියයට 78.7 දක්වා සූල් වශයෙන් අඩුවිය. හාන්චිගාර බැඳුම්කර මූල්‍ය දේශීය නිය ප්‍රමාණයෙන් සියයට 60 කට දායක වෙමින් අඛණ්ඩව ප්‍රමුඛස්ථානය හිමිකරගන්නා ලද අතර 2005 දී එය සියයට 59.4 ක් විය. වෙළෙදපොල තුළ අලවිකල නොහැකි නිය අඩුකිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය මත රුපියල් බිලියන 23.8 ක කළේ රුපියල් සුරක්ෂිත ගෙවා නිධනස් කරන ලදී. එහි ප්‍රතිථියක් ලෙස මූල්‍ය දේශීය නිය ප්‍රමාණයෙන් රුපියල් සුරක්ෂිත ප්‍රමාණය 2003 දී සියයට 24.3 2004 දී සියයට 14 හා 2005 දී සියයට 11 සිට 2006 දී සියයට 7.9 දක්වා තවදුරටත් අඩුවිය. කෙටිකාලීන දේශීය නිය තුළ හාන්චිගාර බිල්පත්වල ප්‍රතිශතය 2005 දී සියයට 89 සිට 2006 දී සියයට 81.8 දක්වා පහත වැටුණු අතර, අනෙකුත් නොපියවූ කෙටිකාලීන නිය ප්‍රමාණය ඉහළ හියේය.

2006 වර්ෂයේ දී බැංකු අංශයට ඇති නොපියවූ නිය ප්‍රමාණය සියයට 21.6 කින් වැඩිවිය. මූල්‍ය දේශීය නිය ප්‍රමාණයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2005 දී පැවති සියයට 23.6 ව සාපේක්ෂව 2006 දී සියයට 24.6 දක්වා වැඩි විය. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් ලබාගත් සියයට 8 ක නිය හා වාණිජ බැංකුවෙන් ලබාගත් සියයට 16.6 ක නිය වලින් මෙය සමන්විත විය. දේශීය වාණිජ බැංකු විසින් ප්‍රධාන වශයෙන් දායක වූ, විදේශ මූදලින් ලබාගත් දේශීය නිය ප්‍රමාණය 2005 අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 98.5 (එ.ජ.ඩොලර් දිග ලක්ෂ 965) සිට 2006 අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 145 (එ.ජ.ඩොලර් දිගලක්ෂ 1,359) දක්වා සාලකිය යුතු ලෙස ඉහළ තැගැනීම්. අක්වෙරල බැංකු එකක වෙතින් ලබා ගෙන්නා ලද රුපියල් බිලියන 83 කින් (එ.ජ.ඩොලර් 779 ක්) හා ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර විලින් ලබාගත් රුපියල් බිලියන 62 කින් (එ.ජ.ඩොලර් දිග ලක්ෂ 580 ක්) මෙය සමන්විත විය.

2006 දී බැංකු නොවන අංශයෙන් ලබාගත්නා ලද මූල්‍ය නිය ප්‍රමාණය සියයට 15 කින් වැඩිවිය. එය මූල්‍ය නොපියවූ දේශීය නිය ප්‍රමාණයෙන් සියයට 75.4 ක් විය. සේවක අර්ථසාධක අරමුදල හා ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව මෙහි ප්‍රධාන ආයෝජකයන් වූ අතර, එම ආයතන දෙක පිළිවෙළින් සියයට 42 කට (රුපියල් බිලියන 469) හා සියයට 15 කට (රුපියල් බිලියන 116) දායක විය.

මූල්‍ය විදේශීය නිය තුළ පැවති සහනදායී නිය ප්‍රමාණය 2005 වසරේ දී සියයට 96.1 සිට 2006 දී

සියයට 92.4 දක්වා අඩුවිය. මෙම අඩුවීමට හේතුවියේ විදේශීය වාණිජ නිය ප්‍රමාණය ඉහළයාමයි. නොගෙවා ඇති මූල්‍ය ද්වීපාර්ශ්වීය නිය ප්‍රමාණය 2005 දී රුපියල් බිලියන 433.3 සිට 2006 දී රුපියල් බිලියන 508.8 දක්වා වැඩිවිය. ප්‍රධාන ද්වීපාර්ශ්වීය නිය ලබාදෙන්නන් වූ යියේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ජ්‍යෙෂ්ඨ (සියයට 27.1) එකස්ත් ජනපදය (සියයට 5.1) හා ජර්මනියයි. (සියයට 7.7). ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව සහ ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන සංගමය මූල්‍ය විදේශ නිය ප්‍රමාණයෙන් පිළිවෙළින් සියයට 23.9 ක් හා සියයට 21.6 ක ප්‍රමාණයකට දායක වෙමින් ප්‍රධාන බැංකුව ප්‍රමාණයෙන් විය.

මැත වසරවල යම් ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කළ ද, ද.දේ.ත්. යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස රජයේ නොපියවූ නිය ප්‍රමාණය තවමත් ඉහළ මට්ටමක පවත්නා බව පෙනේ. ඉහළ මට්ටමක පවත්නා නොපියවූ නිය හේතුවෙන් පැහැන නැගින ඉහළ පොලී පිරිවැය මින් සංවර්ධන වියදම අඩු කිරීම වෙත යොමුකරන අතර රජයේ පොලී නොවන වියදම් මත පිළිනයක් ඇති කරමින් රජයේ අයවැය කටයුතු අවශ්‍ය කටයුතු නිසි පරිදි මෙහෙයුමට ඇති ඉඩකඩ සීමා කරයි. සාර්ව ආර්ථික ස්ථානිකාවයට අහිතකර ප්‍රතිවිපාකයන් ඇති විම හා බාහිර කම්පනයන්ට මරුන්තු දීමට රටට ඇති ගක්තිය සින කිරීම යනාදිය ඉහළ නිය බර හේතුවෙන් ඇතිවන අනෙකුත් අහිතකර ප්‍රතිවිපාකයන් වේ. මේ වනවිටත් රජය සිය ප්‍රතිපත්ති ලේඛන මින් නිවේදනය කර ඇති නොපියවූ නිය අකුකර ගැනීමේ මාවත සාර්ථකව ලාභකර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය ගක්තිමත් කිරීම සඳහා යොමු වූ මැදි හා දිගුකාලීන ප්‍රයත්ත්තයන් නිසිපරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවශ්‍යතාවය මෙම තත්ත්වය මින් පිළිබඳ කෙරේ.

මූල අංශයේ නොවන රාජ්‍ය සංස්ථාවල ගාස

මූල්‍ය අංශයේ නොවන රාජ්‍ය සංස්ථාවල නොපියවූ බැංකු නිය ප්‍රමාණය සහ ඒවායේ විදේශීය දිගුකාලීන වගකීම් ප්‍රමාණය 2006 දී රුපියල් බිලියන 14.7 කින් වැඩිවිය. මෙම ආයතනවල මූල්‍ය නිය ප්‍රමාණය පෙර වර්ෂයේ පැවති රුපියල් බිලියන 31.3 ව සාපේක්ෂව 2006 දී රුපියල් බිලියන 46.1 දක්වා වැඩිවිය. බැංකු කුම්මයෙන් ලබාගත් නිය ප්‍රමාණය 2005 දී රුපියල් බිලියන 16.7 සිට 2006 දී රුපියල් බිලියන 33.2 දක්වා වැඩි විය. නොපියවූ නිය ප්‍රමාණයෙන් සියයට 83 කට දායක වෙමින් ප්‍රධානතම නිය කරුවන් වූයේ ලංකා බැංකි තෙල් නීතිගත සංස්ථාව හා ලංකා විදුලිබල මෙන්ඩලය යන ආයතන දෙකයි. මෙම ආයතන දෙක බැංකුව නොපියවූ මූල්‍ය නිය ප්‍රමාණය පිළිවෙළින් රුපියල් බිලියන 17.2 ක් හා රුපියල් බිලියන 10.3 ක් විය. 2005 දී ලංකා බැංකි තෙල් නීතිගත සංස්ථාව ඉන්දියානු නිය කුම්මයට යටතේ ලබාගත් නිය ප්‍රමාණය පිළිවෙළින් රුපියල් බිලියන 12.9 ක් ද මූල්‍ය නොවන රාජ්‍ය සංස්ථාවල නොපියවූ නිය කුළුව ඇතුළත් වේ.

සමස්ක රාජ්‍ය අංශයේ තාය

මධ්‍යම රජයේ සහ මූල්‍ය අංශයේ නොවන රාජ්‍ය සංස්ථාවල නොපියවූ ගෙය ප්‍රමාණය ඇතුළත් රාජ්‍ය අංශයේ මූල්‍ය ගෙය ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 2,652.6 ක් දක්වා රුපියල් බිලියන 399 කින් වැඩි විය. රාජ්‍ය අංශයේ ගෙය රුපියල් බිලියන 384.2 කින් වැඩිවීම සහ මූල්‍ය නොවන රාජ්‍ය සංස්ථාවල ගෙය රුපියල් බිලියන 14.6 කින් වැඩිවීම යන කරුණු මෙම ඉහළයාමට දායක විය. ද.දේ.නී. යෙහි ප්‍රතිගතයක් ලෙස සමස්ක රාජ්‍ය අංශයේ නොපියවූ මූල්‍ය ගෙය ප්‍රමාණය 2005 වර්ෂය අවසානයේ දී සියයට 95.3 සිට 2006 වර්ෂය අවසානයේ දී සියයට 94.7 ක් දක්වා සුළු වශයෙන් අවුවිය.

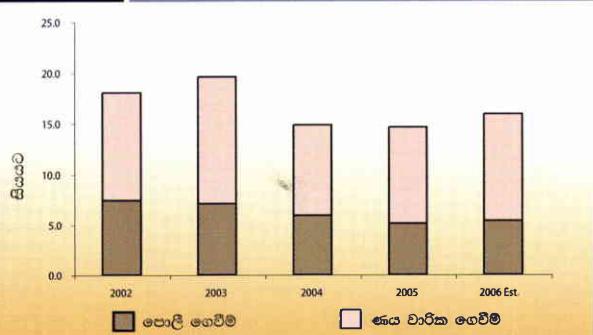
තාය සේවාකරණ ගෙවීම්

2006 වර්ෂයේ දී මූල්‍ය ගෙය සේවාකරණ ගෙවීම් ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 444.3 දක්වා සියයට 28.8 කින් වර්ධනය විය. ගෙය ආපසු ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 293.5 කින් (සියයට 66) සහ පොලී ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 150.8 කින් (සියයට 34) මෙය සමන්වීත විය. දේශීය මූලාශ්‍ර වලට කරන ලද ගෙය සේවාකරණ ගෙවීම් ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 381.3 ක් වූ අතර විදේශීය මූලාශ්‍ර වලට කරන ලද ගෙවීම් ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 63 ක් විය. 2005 වර්ෂය සඳහා විදේශීය ආධාර ලබාදෙන්නාන් ප්‍රඛන්ද කළ ගෙය ප්‍රමාත්මක කාලය 2005 නොවුම්බර් මාසයේ දී අවසන් වූ බැවින් සාමාන්‍ය ගෙය සේවාකරණ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වීම ආරම්භ විය. 2006 ගෙය සේවා ගෙවීම් වලට 2005 දී ප්‍රමාත්මක ලද පොලී හා ආපසු ගෙවීම් වලින් කොටසක් ද ඇතුළත් විය.

ඡෙය ගෙවීම් ප්‍රමාත්මක පහසුකම නිමවීමත් සමඟ ගෙය සේවාකරණ ද්‍රේශකයන් සූනාම් ව්‍යසනයට පෙර පැවති මට්ටමට ලැබා විය. එසේ වූවද, රජයේ ආදායමෙහි හා වියදමෙහි ප්‍රතිගතයක් ලෙස මූල්‍ය ගෙය සේවා ගෙවීම් ඇතුළත්ව ගෙය සේවාකරණ ද්‍රේශක කිහිපයක්ම සූනාම් ව්‍යසනයට පෙර තත්ත්වය හා සයඳුන විට වැඩිහිළුණු විමක් පිළිබඳ කෙලේය.

6.7 රාජ්‍ය සංස්ක අංශයේ ගෙවීම්

රාජ්‍ය තාය සේවාකරණ ගෙවීම් (දෙශීය හෝ ප්‍රමාත්මක විට)

6.8 සංඝ්‍ය ස්ථාන ගෙවීම්

රාජ්‍ය තාය සේවාකරණ ගෙවීම්

රුපියල් දි පෘෂ්ඨ

	2003	2004	2005	2006	2007
	කාලානික	අංශීය		කාලානික	අංශීය
ණය සේවාකරණ ගෙවීම්	344,634	300,563	344,866	444,303	505,913
ණය ආපසු ගෙවීම්	219,508	180,781	224,707	293,525	336,791
දේශීය	185,083	147,740	203,347	247,536	276,136
විදේශීය	34,425	33,041	21,360	45,989	60,655
පොලී ගෙවීම්	125,126	119,782	120,159	150,778	169,122
දේශීය	113,540	105,878	113,164	133,788	147,973
කෙකිකාලීන	25,147	20,474	20,300	24,558	28,885
මඳි හා දිගුකාලීන	88,393	85,404	92,864	109,230	119,088
විදේශීය	11,586	13,904	6,995	16,990	21,149

මූලයන් : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
මූදල් හා තුළම්පාදන අමාත්‍යාංශය

අනාගත ගෙය කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය සාධක කිහිපයක් සැලකිල්ලට ගෙන සකස් කළ යුතුය. විශේෂයෙන්ම, එක් අවස්ථාවක දී දේශීය ගෙය විශාල ප්‍රමාණයක් පරිණතවීම, යම් සූයුෂු යාන්ත්‍රණයක් හඳුන්වාදීම මගින් අවම කළ යුතු වේ. මෙය රජයේ නොපියවූ ගෙවීම් විය පරිණත කාලය ව්‍යාත් සුම්මට ලෙස බෙදියාමට උපකාරීවන අතර එකවර ගෙය විශාල ප්‍රමාණයක් පරිණත වීම තුළත් රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු සඳහා ඇතිවන අහිතකර බලපෑම් ද එමගින් අවම කරගත හැකිය. මිට අමතරව, ගෙය සූරුකුම්පන් වෙළඳපාල සංවර්ධනය කිරීම සඳහා දිගු කාලීන එලඳ වකුයක් වෙළඳපළ තුළ ගොඩනැගීමට ද කටයුතු කළ යුතු ය.

6.9 සංඝ්‍ය ස්ථාන ගෙවීම්

රාජ්‍ය තාය දුරක්ෂණ

	2003	2004	2005	2006	2007 (අ.)
	කාලානික	අංශීය		කාලානික	අංශීය
රාජ්‍ය ගෙවීම්/දෙශීය	105.8	105.5	93.9	93.0	88.0
දේශීය ගෙවීම්/දෙශීය	57.9	56.4	53.5	52.7	50.6
විදේශීය ගෙවීම්/දෙශීය	47.9	49.1	40.4	40.4	37.4
මූල විදේශීය ගෙවීම්/ප්‍රමාත්මක(ආ)	133.7	134.9	120.7	127.7	117.4
මූල ගෙවීම්/දෙශීය	19.6	14.8	14.3	15.9	15.6
මූල ගෙවීම්/දෙශීය ගෙවීම්/රාජ්‍ය ආදායම(ආ)	124.6	96.5	91.0	93.1	84.3
රාජ්‍ය ගෙවීම්/රාජ්‍ය ආදායම(ආ)	108.0	81.4	83.3	79.9	70.7
මූල ගෙවීම්/රාජ්‍ය ආදායම(ආ)	54.1	45.7	42.6	44.1	41.0
එධින්: දේශීය ගෙවීම්/රාජ්‍ය ආදායම(ආ)	46.9	38.6	39.1	37.9	34.3
විදේශීය ගෙවීම්/රාජ්‍ය ආදායම(ආ)	7.3	6.4	3.6	7.1	7.9
දේශීය ගෙවීම්/රාජ්‍ය ආදායම(ආ)	6.4	5.2	4.8	4.8	4.6
රාජ්‍ය වර්තන වියදම්	33.9	27.2	25.5	24.1	24.5
විදේශීය ගෙවීම්/රාජ්‍ය ආදායම(ආ)	1.8	1.9	0.9	1.9	2.0

(ආ) හාන් හා ගෙවා අත්‍යන්තර
මූලයන් : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
(ආ) රාජ්‍ය ආදායම අංශීය වර්තනයක්ට අනුව
මූදල් හා තුම්පාදන
(ආ) ගෙවීම් ආපසු ගෙවීම් අංශීය ප්‍රමාත්මක
සම්බන්ධ අමාත්‍යාංශය
(ආ) මූල අයවිය ඇස්කෘතියක් මත පදනම් වී ඇත.